VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVIII. évfolyam
8428. szám
8 oldal 30 bani
Csütörtök
1972.
április 27.

Az RKP KB Végrehajtó Bizottságának ülése

1972. április 26-án ülést tartott az RKP KB Végrehajtó Bizottsága Nicolae Ceauşescu elvtársnak, a Román Kommunista Párt főtitkárának vezetésével.

Meghivottként részt vettek miniszterek és egyes központi szervek más vezetői.

A Végrehajtó Bizottság megvizsgálta és jóváhagyta a Conştanţa-i Hajógyár és a Galaţi-i Hajógyár fejlesztésére és szisztematizálására vonatkozó javaslatokat, valamint a jelenlegi ötéves terv során üzembe helyezendő egyes beruházási munkák fő müszaki-gazdasági mutatóit, továbbá megoldották a folyó tevékenység egyes kérdéseit.

MAGASABB SZINTŰ IPARI TERMELÉST!

Fokozott energiával az RKP KB április 18-i plenárisán elfogadott intézkedések megvalósításáért!

Hozzászoktunk immár, hogy a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának plenárisai a leglényegesebb utakat jelölik ki az ország társadalmi-gazdasági vérkeringésében.

Hogy gyorsabban haladhassunk.

Hogy siriti munkáshétköznapjaink még siritibbekké váljanak, s minden év, minden hónap, minden nap fokozott mértékben járuljon hozzá a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom X. kongresszuson kidolgozott megteremtési programjának megvalósításához.

Az április 18-i plenáris ujabb jelentős hozzájárulás gyorsütemü fejlődésünkhöz: először történik meg a pártplenárisok történetében, hogy az általános mérleg adataira támaszkodva komplex és sokoldalu elemzésnek veti alá egy egész év gazdasági tevékenységét; hogy konkrétan meghatározza az állami terv teljesitésének és a következő esztendő előkészitésének feladatait.

A plenáris dokumentumai az elégedettség tudatával töltenek el mindannyiunkat, hiszen mi Arad megyeiek is — románok, magyarok, németek és más nemzetiségüek — hozzájárultunk az ötéves terv első évének sikeréhez; annakidején a Megyei Statisztikai Igazgatóság közleményének számadatai világosan bizonyitották, hogy az előző esztendőhöz viszonyitott 9,9 százalékos termeléstöbblet létrehozása megyénk dolgozóinak önfeláldozó munkáját, párszerveink és

(Folytatása a II. oldalon)

Nicolae Ceauşescu elvtárs fogadta Görögország nagykövetét

Nicolae Ceauşescu elvtárs, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke április 26-án, szerdán fogadta Jean Ch. Kambiotiszt, Görögország rendkivüli és meghatalmazott nagykövetét, abból az alkalomból, hogy rövidesen távozik országunkból.

A fogadás alkalmából sorra került megbeszélés szivélyes légkörben folyt le.

A MUNKAÉRDEMREND I. FOKOZATÁNAK ÁTNYUJTÁSA MEGYÉNK EGYES SZOCIALISTA MEZŐGAZDASÁGI EGYSÉGEINEK

A hozzáértés és a szorgalom elismerése

Tegnap délután az Aradi Állami Szinház nagytermében ünnepélyes keretek között nyujtották át a Munkaérdemrend I. fokozatát megyénk azon szocialista mezőgazdasági egységeinek, amelyek nagy terméseket értek el az 1971-es esztendőben. Az ünnepi gyülésen jelen voltak megyénk mezőgazdaságának alap-aktivája, állami mezőgazdasági vállalatok, mezőgazdasági termelőszövetkezetek és gépesitési állomások vezetői, a megyei mezőgazdasági vezérigazgatóság és a termelőszövetkezetek megyei szövetségének képviselői.

Az ünnepi gyülésen részt vett ANDREI CERVENCOVICI elvtárs, az RKP KB tagja, az RKP Arad megyei bizottságának első titkára, a megyei néptanács elnöke.

Az Államtanács a Munkaérdemrend I. fokozatának adományozására vonatkozó Törvényerejü rendelete alapján Andrei Cervencovici elvtárs átnyujtotta a magas kitüntetéseket a **nagyperegi** mezőgazdasági termelőszövetkezet, a **pécskai Avintul** mezőgazdasági termelőszövetkezet, a **pécskai Steagul Roşu** mezőgazdasági termelőszövetkezet, a **nagylaki Mureşul** mezőgazdasági termelőszövetkezet, a **kisperegi** mezőgazdasági termelőszövetkezet, a **siriai Podgoria** mezőgazdasági termelőszövetkezet, a **dorobánci** mezőgazdasági termelőszövetkezet, a **mácsai** mezőgazdasági termelőszövetkezet, az **ujaradi** mezőgazdasági termelőszövetkezet, a **simándi** mezőgazdasági termelőszövetkezet, a **pécskai** állami mezőgazdasági vállalat, a **csálai** állami mezőgazdasági vállalat, a **szemlaki** állami mezőgazdasági vállalat és a **nagylaki** állami mezőgazdaság gépesitési állomás vezetőinek, az elmult esztendőben elért magas kukori-

(Folytatása a II. oldalon)

A Vagongyár — az iparág kitüntetettje

Tegnap délután, Derban Liviu elvtárs, az RKP Arad megyei bizottsága titkárának jelenlétében ünnepi gyülés keretében átnyujtották a Vagongyár munkaközösségének az iparág kitüntetettjét megillető diplomát, az 1971. évben a szocialista versenyben elért eredményeiért.

Ezalkalomból a gyülés részvevői lelkes hangu táviratot intéztek az RKP Központi Bizottságához, személyesen Nicolae Ceauşescu elvtárshoz, melyben vállalták, hogy ebben az esztendőben még szebb eredmények elérésére törekednek.

Lapunk III. oldalán

A mezőgazdaság szövetkezetesitése befejezésének tizedik évfordulója

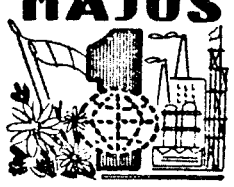

Május 1 köszöntésére

Teljesitették a négyhónapi tervet

A Faipari Kombinát

szorgalmas munkaközössége négy nappal határidő előtt teljesitette az első négy hónapra szóló feladatait, mind az értéktery mind pedig az árutermelési, illetve a választékterv tekintetében.

A május elseje tiszteletére folyó szocialista versenyben április végéig — az előzetes számitások szerint — a globális értéktervet 6 800 000, az árutermelési tervet pedig több mint 6 millió lejjel teljesitik tul. Az eddigi eredményeket és a hátralévő időszak lehetőségeit figyelembe véve a többi között elkészülj terven felül 4 millió lej értékü butor, a fakitermelő- és feldolgozó egységek munkaközösségei pedig kitermelnek és feldolgoznak, ugyancsak terven felül, 4000 köbbméter tölgyfa rönköt, ezer köbbméter bükkfa röngöt, 12 ezer tonna tüzifát, 1000 köbméter bányafát és egyebeket.

Távirat érkezett

az Aradi Megyei Helyiipari Vállalatok Igazgatóságától, melyben azt a hirt tudatják, hogy a helyiipari vállalatok öt nappal határidő előtt teljesitették az első négy hónap tervfeladatait.

Az igazgatóság közgazdászai — a vállalatok lehetőségeinek felmérésével — kiszámitották, hogy május elsejéig a megye hét helyiipari egysége az árutermelési tervet 8 millió lejjel, az eladott és bevételezett árutermelésre vonatkozó mutatót pedig 6 millió lejjel teljesiti tul. Ugyanakkor, terven felül öt millió lej értékü árut szállitanak a belkereskedelemnek, külföldi partnereiknek pedig 350 ezer valutalej értékü árut küldenek, természetesen szintén terven felül. A gazdaságos tevékenységre vall, hogy ebben az időszakban a helyiipari vállalatok 1 millió lejt takaritanak meg az önköltség csökkentése révén és több mint egy millió lej terven felüli jövedelmet hoznak létre.

A Victoria óragyárból

is azt az értesitést kaptuk, hogy határidő előtt teljesült az első négy hónapi terv. A vállalat dolgozói eredetileg arra kötelezték magukat, hogy a szocialista versenyben május elsejéig 2 500 darab ébresztőórát gyártanak terven felül. Ezzel szemben április végéig nem kevesebb, mint 4 518 ébresztőóra készül el terven felül. Külön kimagasló megvalósitásnak számit, hogy a tárgyalt időszakban a Victoria óragyár 47 százalékkal teljesiti tul exportfeladatait.

Ünnepi gyülések

A VAGONGYÁRBAN

Lelkes hangu ünnepi gyülésen vettek részt tegnap délután a Vagongyár mérnökei, munkásai, technikusai. A nagy számu jelenlévőnek Derban Liviu elvtárs, az RKP Arad megyei bizottságának titkára beszélt. Méltatta Május 1, a dolgozók nemzetközi szolidaritása napjának jelentőségét, kiemelte azokat a sikereket, melyeket pártvezette népünk nemzetgazdaságunk minden ágában megvalósitott. Rámutatott azokra a nagyszerü eredményekre, amelyek az aradi vállalatok és intézmények munkaközösségeinek szorgalmát, hozzáértését, egy percre sem lankadó munkalendületét tükrözik. Kitért pártunk és államunk bel- és külpolitikájának ismertetésére is. Hangsulyozta, hogy megyénk dolgozói is teljes mértékben egyetértenek pártunk politikájával s ezt mindennapi munkájukban tettekkel bizonyitják. A szónok szavait több izben nagy taps szakitotta meg.

(Folytatása a II. oldalon)

A mai Lipcse szépségei

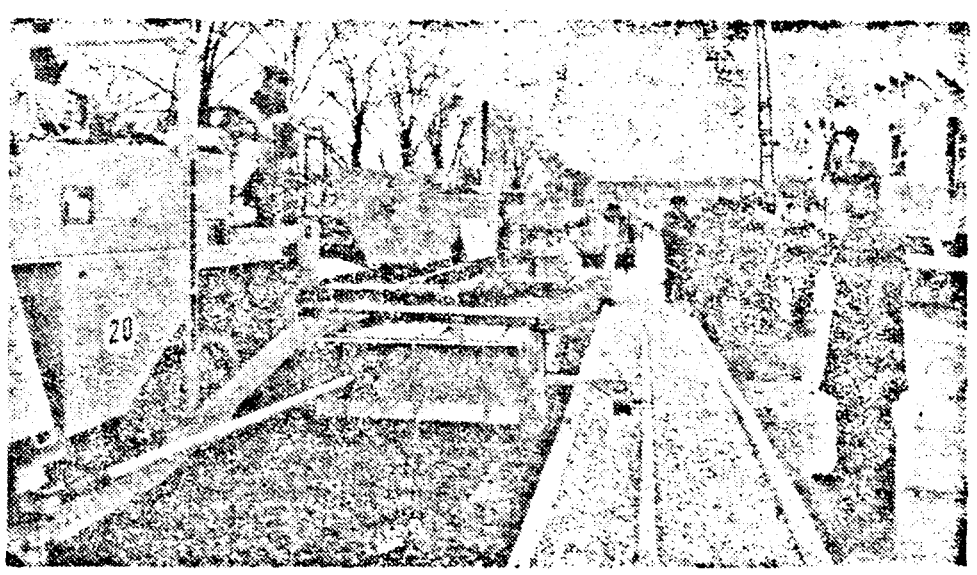

A Lipcsei Vásáron nagy érdeklődést keltettek a különböző tipusu utépitőgépek (NDK-beli utijegyzet lapunk II. oldalán)

A mai Lipcse szépségei

Két évszázaddal ezelőtt, mikor a fiatal Goethe postakocsival Lipcsébe érkezett, a város látványa mély benyomást gyakorolt rá. „Mikor Lipcsébe érkeztem, vásár volt, ami engem különösen elbüvölt" — irja naplójában a nagy költő. Feljegyzésének igazságáról még jobban meggyőződtünk, mikor ez év tavaszán meglátogattuk a hires vásárvárost.

Természetesen, mi saját korunk „posta kocsijával" érkeztünk Lipcsébe. Az Otopeni-i nemzetközi repülőtéren egy IL 18-al szálltunk föl, és kétórás kényelmes repülés után Berlinbe érkeztünk. Onnan, főként tavasszal, „minden ut Lipcsébe vezet". A mi utunk csodálatos volt. Volgánk bekapcsolódott a különféle gépkocsik végeláthatatlan oszlopába, amelyek a Berlin és Lipcse közötti modern autósztráda aszfaltján száguldottak.

Évek hosszu sora óta ez a Fehér Elster-parti város épitészeti remekeivel, a népek történelmének forrongó korszakait idéző emlékmüveivel büvöli el a látogatókat. Gránitkockákból épült, majdnem 100 méter magas a népek harcának emlékmüve. E hatalmas mü látványa gondolatsorkentő: történelmi korok, a Lipcse melletti 1813-as harcok jutnak eszünkbe, vagy talán az, hogy a város egyes részeiben több nép összefogásával sikerült döntő csapást mérni Napóleon hadseregére, ami siettette bukását és a meghódított területek visszaszerzését.

Lipcse egyedülálló elbüvölő hatását azonban a tavaszi és őszi nemzetközi vásároknak köszönheti. Hatalmas kiállitási pavilonok több száz négyzetméternyi területet foglalnak el, elbájoló az utcákon végnélküli folyamban áradó sokféle szin, az öltözetek és nyelvek sokasága, amely több világrész számos országát és népét képviseli.

Ez év tavaszán, a lipcsei vásár a következő jelszóval nyilt meg: **A korlátlan nemzetközi kereskedelemért, a müszaki haladásért.** Ez a jelszó rövid mondatban szinletizálja a Német Demokratikus Köztársaság gazdaságpolitikáját, azt az őszinte vágyát, hogy hozzájáruljon a népek közötti egyetértéshez és kooperációhoz. Ezt bizonyitja a vásár jó szervezése, ahol kitünő lehetőség nyilt a kapcsolatok kialakitására, információk szerzésére, gazdasági megállapodások kötésére. Erről tanuskodnak a 60 kiállitó ország változatos ajánlatai, s végül az ott kötött számos kereskedelmi szerződés.

Állitásaim arra ösztönöznek, hogy noteszem segitségével felidézzem a látottakat, a pavilonok és kiállitott tárgyak sokasága nyujtotta benyomásokat. Ez nem is olyan egyszerü, ha tekintetbe vesszük a vásár hatalmas méreteit.

Néhány különösen érdekes dolgot mégis szeretnék elmondani az olvasóknak. Először a lipcsei vásár kitünő szervezését kell kiemelni. Szakositott részlegeket létesitettek, ami lényegesen megkönnyiti a közönség tájékozódását. Ugyanakkor a cégek képviselőinek, a tudomány embereinek lehetőségük nyilott arra, hogy jobban megismerjék az illető területen elért világszinvonalt.

Joggal beszéltek és beszélnek a tudomány és a termelés egyre szorosabb kapcsolatáról. Lipcsében ez a kölcsönhatás élénken érződött. Sok kiállitott tárgyon

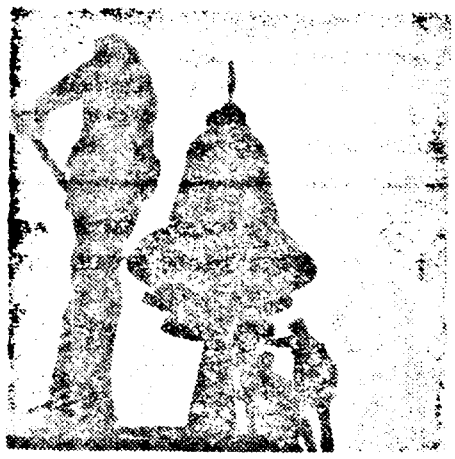

A velencei „Harang-ember" mintájára készült a képünkön látható 3,5 méter magas, 2,5 tonna sulyu, vörösrézből öntött háromrészes harang, mely negyedóránként kondul meg a Lipcsei Vásáron.

ott láttuk a gyártó üzem vagy tudományos intézmény cégjelzését.

A román pavilon felé — a különböző utbaigazitások mellett — zászlónk három draga szine irányitott, amely a tavaszi szélben szebben tündökölt, mint bármikor. A részlegen a román pavilon igazgatójával, Vărdan Maximilian elvtárssal találkoztunk. A beszélgetés hamar kialakult.

— Mondjon nekünk valami érdekeset, Vărdan elvtárs.

— Attól függ, mire kiváncsiak? Mert az én számomra, aki jól ismerem a lipcsei vásárt, minden érdekes ezen a tavaszon, még ez a csodálatos időjárás is.

— Mi az általános benyomása a vásárról?

— Néhány szóban igy válaszolhatok: Nagyszerü szervezés, tömeges részvétel. Különösen hangsulyozni kell a kiállitó országok nagy számát, amelyek közül egyesek — például Japán — először vesz részt a lipcsei vásáron.

Ezután meghatódott hangon beszélt a román pavilonról, arról, hogy a vásáron több mint 2 400 négyzetméternyi területen kiállitott termékeink nagy megbecsülésnek örvendenek.

— Már hagyományossá vált Románia részvétele ezen a nagy kereskedelmi versenyen. Ez a negyvenedik szereplésünk — mondotta Vărdan elvtárs.

Természetesen, a kapott felvilágositásokat akkor egészitettük ki és konkretizáltuk, amikor megtekintettük a román pavilon részlegeit.

Számos látogatóval együtt mi is megcsodáltuk a Brassóban gyártott ujtipusu traktorokat, a Diesel-hidraulikus és Diesel-elektromos mozdonyokat, elektronikus müszereket, kompresszorokat és a bukaresti szerszámgépgyárban előállitott gépeket, eszközöket sok más kiállitott tárgy mellett.

A 11-es számu csarnokban kissé tovább nézelődtünk. Itt különböző gépeket, köztük esztergapadokat találtunk. Egy barna, közepes termetü férfi német nyelven magyarázott a látogatóknak. Közelebb mentem a gépekhez, és mit láttam?!: Aradon gyártott esztergapadok voltak. Nehezen irható le az az öröm és lelkesedés, ami ekkor elfogott. Ugy éreztem, hogy a hazánkban vagyok, hogy szép Maros menti városunk széles utcáin sétálok. Közben a kékköpenyes barna férfi észrevett:

— Mintha ismerném valahonnan — szólitotta meg barátságosan kezemet.

— Aradi vagyok...

A helyzet tisztázódik, és Motiu Vladimir elvtárs, az Aradi Szerszámgépgyár elismert mestere mesélni kezd, de előbb ő érdeklődik: — Mi ujság otthon? Mit csinál az UTA csapata?

Megtudom, hogy az SN 400-as és SNA 500-as esztergapaddal jött Lipcsébe, és rengeteg dolga van: magyarázatokat ad, gyakorlati bemutatókat rendez számos látogató részére, akik érdeklődnek az aradi esztergapadok iránt.

Nagy megelégedéssel és hazafias büszkeséggel távozom a mi csarnokunkból. Itt, természetesen kisebb mértékben, de a román szocialista nemzetgazdaság rohamos fejlődésének élő tükrét láttam.

Lipcse... Az a város, amely két évszázaddal ezelőtt elbüvölte Goethét, 1972 márciusának napjaiban benniünket is elkápráztatott. Mert e nagy nemzetközi vásár régi szépségeihez hozzájáruj most a jelen büvölete: az uj, modern, magas épületek, a legmodernebb technikán alapuló vállalatok, a különféle tudományos összejövetelek, az itt létrejött nemzetközi kapcsolatok, amelyek nem korlátozódnak csak kereskedelmi megegyezésekre, hanem hanem a béke és a népek közötti megértés megszilárditásának eszközei.

BONTA CRACIUN

SPORT

Magyarországra utazott az UTA

Tegnap délelőtt elutazott Magyarországra az UTA labdarugó-csapata. A textilgyári együttest a Békéscsabai Előre NB I B osztályban játszó csapata hivta meg egy mérkőzésre. Az elutazók közül hiányzott a nagyválogatottban helyet kapott Domide, valamint az olimpiai válogatottban szereplő Popovits, Brosovszky és Kun II. Helyüket a tartalékcsapat fiatal játékosai — Markovits, Drăucean, Coşa stb. — foglalták el. A piros-fehér együttes szombaton Budapestre utazik, ahol megtekinti a Magyarország—Románia Európa-bajnoki találkozót. Petescuék szombaton este térnek haza.

Flore Mihai, az UTA-klub elnöke értesitette szerkesztőségünket, hogy a Steagul rosu elleni, szerdai bajnoki találkozó 17.00 órakor kezdődik, s előtte a törpecsapatok számára kiirt UTA Kupa döntőjét és a tartalékcsapatok összecsapását rendezik.

SAKK

Május 3 és 15 között Aradon rendezik az országos egyéni sakkbajnokság egyik középdöntőjét. A középdöntőkre megyénkből két versenyző minősült: a szövetség döntése alapján Kertész Alfréd Szatmáron, Mózes Ervin pedig Aradon fog megküzdeni a döntőbe jutásért.

A középdöntők aradi csoportja igen erősnek igérkezik. Három mester — Pavlov Mircea, Bondoc Dan és Puşcaşiu Octavian — mellett négy mesterjelölttel — Rozvan Mircea (Temesvár), Weisz Tamás (Resica), Horváth Lajos (Nagyvárad) és Oană Dorin (Kolozsvár) —, valamint négy első osztályu játékossal kell majd megküzdenie Mózes Ervinnek. Reméljük, hogy mind Mózes, mind pedig a Szatmáron asztalhoz ülő Kertész igazolni fogja jó formáját, és augusztusban, a fővárosban rendezendő döntőben is szurkolhatunk majd nekik. Az aradi középdöntőt a Sportiskola termében, mindennap 16 órakor rendezik.

☆

Május 1, a dolgozók nagy ünnepe tiszteletére a Voinţa sakkszakosztálya nagyszabásu villámversenyt rendez. A küzdelmek május 2-án reggel 9 órakor kezdődnek, benevezhet minden sakkot szerető amatőr és igazolt versenyző. A villámtornát a Voinţa evezősház nagytermében rendezik.

Folytatások az I. oldalról

Magasabb szintű ipari termelést!

szervezeteink kompetens vezető, irányitó és ellenőrző tevékenységét bizonyitják.

Az elégedettség azonban nem jelenthet önelégültséget.

Itt, Arad megyében főként a beruházási terv teljesitése, az élelmiszeripari és az exportfeladatok teljesitése körül voltak zökkenők, s az április 18. plenáris intézkedései számunkra is konkrét segitséget jelentenek.

Magasabb szintü ipari termelést — ime a követelmény, melynek aktualitását nem lehet eléggé hangsulyozni!

Mert realitásokon alapszik, ugyanugy, mint egész ötéves tervünk, melynek teljesitését állami és lelkiismereti törvény irja elő minden dolgozó számára.

A magasabb szintü termelés sokmindent feltételez.

Több kezdeményezőkészséget az ipari vezetők és a dolgozók bizottságainak részéről.

Nagyobb bizalmat saját szakembereink iránt.

A mérnökök, technikusok, közgazdászok szellemi potenciáljának eredményesebb, fokozott méretü felhasználását.

Az önfelszerelési akció állandósitását.

A pazarlási tendenciák teljes felszámolását.

Az önköltség állandó csökkentését — hogy csak néhányat emlitsünk a legfontosabb feladatok közül.

„Hiányosságaink legnagyobb része szervezési természetü — hangsulyozta Nicolae Ceauşescu elvtárs az RKP KB április 18. plenárisán — tehát végső fokon ahhoz kapcsolódik, hogy mennyire határozottan munkálkodunk a problémák megoldásán".

Tudományos munkaszervezés — ime tehát a fő feladat, melynek jelszóból, munkatervekből, gyüléseken elhangzott szavakból a termelés törvényévé kell válnia.

Ebben az ötéves tervben csupán az önköltség csökkentése révén elért megtakaritásoknak 2,2-szer nagyobbaknak kell lenniök, mint 1966—1970 között. És e megtakaritások 80 százalékát a köztársasági iparban kell elérnünk — elsősorban a gépgyártóiparban, textiliparban, vegyiparban és — az aradi ipar ezen a téren sem maradhat le az országos szint mögött. Amikor üzemeinkben anyagmegakaritásról hallunk, nem mindig gondoljuk át, hogy mit is jelent országos viszonylatban egy-egy munkaközösség ilyen irányu tevékenysége. Közgazdászaink kiszámitották, hogy csupán ebben az esztendőben ha nemzetgazdasági szinten egy százalékkal csökkentjük az anyagi ráforditásokat, ez 3 milliárdnyi nemzeti jövedelemtöbbletet jelent, s ugyanez az egy százalék az ötéves terv utolsó esztendejében már 8 milliárdra emelkedik. Hogy mindezt nem könnyü elérni? Igaz, de a kételkedőknek számokat mutathatunk fel. 1966—70 között például a fémanyagok fokozatos csökkentésével gépgyártóiparunk 2,5 millió tonna fémet takaritott meg. Meg kell értenünk, hogy ha ebben az ötéves tervben ragaszkodnánk az 1970-es normák szerinti fémszükséglethez, 4,6 millió tonna többletfémre lenne szükségünk. Pedig a fejlett ipari országok gyakorlata bizonyitja, hogy sokat tehetünk ezen a téren. Két példát szeretnénk ezzel kapcsolatban megemliteni. Az egyik: nemrég éppen a Libertatea gyárban figyelmeztette a minisztérium szakembere az üzem vezetőségét, milyen sok bőr megy kárba, hány és hány milliót lehetne nyerni a hulladékokból. A másik: gépgyártóiparunk egy 1963-ban külföldről szabadalmazott esztergatipusának sulya majdnem kétszer akkora, mint a Franciaországban vagy a Németország Szövetségi Köztársaságban gyártott hasonló terméké. Az összehasonlitás, az elemzés hozzá segithet bennünket ahhoz, hogy felemelkedjünk a müszaki-technikai forradalom mai követelményeinek szinvonalára, hogy minden szempontból versenyképes termékeket állitsunk elő.

Magasabb szintü ipari termelést — szorgalmazzák a gazdasági életünkre oly fontos április 18-i Központi Bizottsági plenáris intézkedései és határozatai, melyek teljesitéséért pártszerveinknek és szervezeteinknek mindent meg kell tenniök.

Tettekkel, hiszen a tetteken a sor.

Ünnepi gyülések

A VÖRÖS TRIKÓ GYÁRBAN

A Vörös Trikó gyár dolgozói is ünnepi gyülésen emlékeztek meg május elsejéről. A nap jelentőségét Zimbran Pascu elvtárs, az Arad megyei néptanács első alelnöke méltatta. A szónok hangsulyozta, hogy az idei ünnepet dolgozó népünk megkülönböztetett munkasikerekkel köszönti. Külön szólott azokról a megvalósitásokról, melyek azt bizonyitják, hogy az Arad megyei gyárak és üzemek, intézmények — köztük a Vagongyár kollektivája is — eredményesen járult hozzá a jelenlegi ötéves terv második esztendeje feladatainak maradéktalan teljesitéséhez és tulszárnyalásához.

☆

Hasonló ünnepi gyülésekre került sor a Teba textilgyárban, a Poliklinika nagytermében, kisipari termelőszövetkezetekben.

A hozzáértés...

ca, zöldség, gyapju és hus terméseredményekért.

A kitüntetett állami és szövetkezeti gazdaságok nevében szólásra emelkedtek Ackermann mérnök, a csálai állami mezőgazdasági vállalat igazgatója, Szanda Antal, a Szocialista Munka Hőse, a dorobánci termelőszövetkezet elnöke, Pagu Ioan, az ujaradi mtsz elnöke, Tabacu Lazăr mérnök, a nagylaki gépesitési állomás igazgatója és Csiki Edgár mérnök, a pécskai Steagul Roşu termelőszövetkezet elnöke.

Az ünnepi gyülés befejezéseként szólásra emelkedett Andrei Cervencovici elvtárs, aki a megyei pártbizottság és a megyei néptanács nevében melegen üdvözölte a kitüntetett mezőgazdasági egységek munkakollektiváit azokért az eredményekért, amelyeket az 1971-es évben, valamint az idei tavaszi munkálatok idején értek el.

A mezőgazdaság szövetkezetesítése befejezésének tizedik évfordulója

Termést érlelő napok

Nyugtalan földön élünk. A forradalom, a lendületes fejlődés nyugtalansága feszül immár évtizedek óta minden tettünkben, cselekedetünkben városon és falun egyaránt. A gépek megtanultak szívük szerint dolgozni és megujhodtak a termőföldek is. Ezekről a nagy időkről számol be történelmi hüséggel a mindennapok krónikása — az ujságiró — a napilapok hasábjain. Naplót, valamennyiünk életének naplóját, idézik a visszapergetett lapok...

Jövő, **1949 juliusa, 1404 szám.** „Csupa szín, csupa mozgás a falu... Zabrányban történelmi esemény zajlott le" — hirdeti a hangzatos cim. Alatta pedig a következő szöveg: „Zabrány 1949 julius 24. Itt, ebben az Arad-megyei kisközségben ezen a napon történelmi jelentőségü esemény zajlott le: a Népköztársaságunkban létesült öt kollektiv gazdaság egyike alakult meg, hogy uttörője, példamutatója legyen dolgozó parasztságunknak a jobb jövőért folyó küzdelemben".

Uj utra léptek a zabrányi dolgozó parasztok. Ezt hirdette a szövetkezet neve, amely igen kifejezőnek bizonyult azokban a kezdeti években: Uj ut! De érezte azt mindenki a községben. Elsősorban azok, akik elhatározták, hogy pártunk 1949 március 3—5-i plenáris ülése határozatának alapján szövetkezeti gazdaságot alakitanak.

„— Ez az egyetlen ut, amelyen nekünk, dolgozó parasztoknak haladnunk kell!" — mondotta Morar Gheorghe 27 esztendős földmüvelő, akkor 24 esztendővel ezelőtt. Onut Ursu pedig igy nyilatkozott:

„— Nem vagyok már fiatal. Negyvennyolcadik évemet taposom, feleségem, két gyermekem van. Egész életemben dolgoztam. Első pillanattól kezdve örömmel csatlakoztam azokhoz, akik a kollektiv gazdaságot szervezték. Jól meggondoltam, mit teszek. Tudom, csak igy találunk kiutat a régi világból".

Az első évek ingatag lépteit egyre határozottabb menetelés követte. Egy év sem telt el, máris ujabb községek, falvak dolgozó parasztjai követték a pártmutatta uton haladó zabrányiakat. Szentanna... Simánd... Dorobánc... Pécska... Nagylak... és a többiek. Megannyi határkő a jövendő felé vezető uton!

Tizenegy kalendárium évült el. 1960-at irtunk. Ismét egy tudósitás: Vörös Lobogó 4665. lapszám. „**1960 március 5.** jelentős napként került Kürtös község történetébe. Ettől az időponttól kezdve a község dolgozó parasztjai egyemberként haladnak a 11 évvel ezelőtt megjelölt pártmutatta uton".

Tiz nappal később pedig „Mezőgazdasági társulásból — kollektiv gazdaságba" cimmel oldal jelent meg Pernyáváról. Annak kapcsán mondotta az ujonnan alakult gazdaság egyik tagjáról Siclovan Ştefan, a kezdeményező bizottság elnöke: „Mondtam én, hogy az ilyen jó gazdáknak közöttünk a helye".

Azokban a napokban forrt az egész rajon, az egész ország. Dolgozó parasztok ezrei, tizezrei irták alá belépési kérvényeiket, vitték és kérték a termelőszövetkezetek közgyüléseit, hogy hagyják jóvá folyamadványukat. Közös istállókba kerültek az igavonó jószágok, azonos szin alá a munkaeszközök. A termőföldeken pedig egyre-másra szüntették meg a tövises mezsgyéket.

Verepjárónk ugyszólván éjjel-nappal rótta az utakat. Azokból az évekből ragadt meg emlékezetünkben az alábbi kép: pirosra mázolt kezdetleges tábla hirdette Zimánd község bejáratánál: „Teljesen szövetkezetesitett helység. Dolgozó parasztok, kövessétek példánkat!" És ezek az „utjelző" táblák egyre szaporodtak. Minden muló nap ujabb eredményt hozott.

Ezerkilencszázhatvan májusának utolsó napja rajonunk szövetkezeti parasztsága számára a teljes győzelmet jelentette a mezőgazdaság szocialista átalakitásának utján. Ennek kapcsán a rajoni pártbizottság bővitett plenáris üléséről szóló beszámolójában lapunk a következőket irta: „...Magyarádon vasárnap (május 29-én) felavatták rajonunk 37. kollektiv gazdaságát. Ezekből 15 milliomos, 14 pedig többszörösen milliomos." Befejeződött a nagy forradalmi mü! De hátra volt a mindennapi munka neheze A HARMINCHÉT KOLLEKTIV GAZDASÁG MINDEGYIKÉNEK SZERVEZETI GAZDASÁGI MEGERŐSITÉSE.

...Ujabb két esztendő, amely évtizedekkel ér fel. **1962 április 27—30-án** a Nagy Nemzetgyülés rendkivüli ülésszaka népünk életének egyik legnagyszerübb történelmi eseményét szentesiti, megállapitja a mezőgazdaság szövetkezetesitése országos mérelü befejezését. Ezzel hazánkban a szocializmus véglegesen győzött városon és falun egyaránt. A páratlan siker magasabb szintre emelte a munkás-paraszt szövetséget, egész népünk erkölcsi-politikai egységét.

Megvirradt a szövetkezetesités befejezésének tizedik évfordulója. Egy évtized telt el, amelynek minden napja meghozta a maga hozzájárulását politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális életünk fejlődését. Ennek alapját, szilárd talpkövét falusi viszonylatban éppen az a 24 év előtt megkezdett és 10 év előtt kiteljesedett folyamat képezi. Az Államtanács törvényerejü rendelete is közzéteszi azokat a páratlan termelési eredményeket, amelyeket 1971-ben mezőgazdaságunk valamennyi ágában elértünk. Ilyen még nem volt! Ami pedig az embereket illeti, hadd jellemezze őket saját életének prizmáján keresztül Moldovan Livius, a pécskai gépesitési állomás dolgozója:

— Kevés földü szegény paraszt voltam a felszabadulás előtt. Éreztem, hogy csak az összefogás jelent erőt, eredményt. Ezért, elsők között adtam be kérvényemet a szövetkezeti gazdaságba, amikor nálunk, Pécskán megalakult. Aztán Ujaradon gépesitőnek képeztem ki magam. Traktoros brigáddommal már jelen voltam a tornyai termelőszövetkezet megalakulásánál, később pedig a pécskai gépesitési állomás alakitó tagja lettem.

A földtől a gépig — de továbbra is a termőtalajon. Ilyenek az uttörők, a kezdeményezők és ilyenek leszármazottjaik legderekasabbjai is.

KÁSA JÁNOS
CSIGYÁR ISTVÁN

Minden szövetkezeti tag globális akkordban dolgozik

A berzovai MTSZ-ben

A Pécskai Agronómusok Háza felhivásának nyomán — amely a globális akkord mind szélesebb körü bevezetését javasolta a mezőgazdasági termelés összes ágaiban — a berzovai mtsz pártbizottsága és vezetőtanácsa fokozott tevékenységet folytatott a globális akkord alapján történő javadalmazás tanulmányozásáért és népszerüsitéséért, mind a növénytermesztési szektorban a kukoricánál és cukorrépánál, mind az állattenyésztésben a szarvasmarhánál, pontosabban a tejelő teheneknél.

Mivel a berzovai mtsz-ben a kukorica és a cukorrépa kulturánál még 1971-ben bevezették a globális akkordot, politikai információs tevékenységet kezdeményeztünk az összes szövetkezeti tagok részére, és feliratokat szerkesztettünk, amelyek kiemelik e két kulturánál a globális akkord alkalmazásával elért jó eredményeket.

Igy például a cukorrépánál Rus Maria szövetkezeti tag globális akkordban dolgozott és hektáronként 47 000 kilogramm terméstért el, a tervezett 22 000 kilogrammos átlag helyett. Mivel tudta, hogy elvégzett munkája után javadalmazzák, tiszteletben tartotta az agrotechnikai szabályokat, minőségi munkát végzett a számára kiosztott 0,25 hektáron, és itt 11 750 kilogrammos terméstért el. Ezért 1410 lejt, 17,6 kilogramm cukrot és 164 kiló buzát kapott. Ez utóbbiért hivatalos árat fizetett ki az mtsz-nek.

Iovănescu Sofia 0,35 hektárnyi területen 13 685 kilogramm répát ért el, amelyért 1643 lejjel, 20 kilogramm cukorral és 192 kilogramm buzával javadalmazták.

Amint arra rámutattunk, a globális akkord szerinti javadalmazást a szemeskukoricánál is alkalmaztuk, ami a termelési terv lényeges tulszárnyalásához vezetett. Példaként emlithetünk jónéhány szövetkezeti tagot, akik nagymértékben hozzájárultak a terv tulteljesitéséhez, mint Dalca Anuta, aki 1,30 hektár földön 8389 kilogramm csöveskukoricát termelt. Ezért 1673 kiló kukoricát, 284 lejt kapott és 334 kiló buzát hivatalos áron. Rechițan Ana szövetkezeti tag 1,35 hektár területen 8289 kiló csöveskukoricát termelt, és ezért kapott 1659 kiló kukoricat, 282 lejt és 331 kiló buzát hivatalos áron.

A globális akkord alkalmazása terén e két kulturánál elért tavalyi jó, sőt nagyon jó eredmények arra ösztönöztek bennünket, hogy ugyanazokat a javadalmazási formákat alkalmazzuk 1972-ben is az egész 430 hektár kukorica és 65 hektár cukorrépaterületen.

Ebben az évben a szövetkezeti tagok közgyülése a munka javadalmazásának módját a következőképpen határozta el: a szemeskukorica kulturánál ezer kiló elért termésért a szövetkezeti tag 200 kilogramm kukoricát, 34 lejt, 40 kiló hivatalos áron adott buzát kap. A terv tulteljesitéséért a szövetkezeti tagnak 40 százalék jár a terven felüli termelésből. A cukorrépa kulturánál ezer kilogramm elért terméstért a szövetkezeti tagot 120 lejjel, 1,5 kilogramm cukorral, 14 kiló hivatalos áron adott buzával javadalmazzák. Tervtulteljesités esetén a terven felüli termésből 50 százalékot kap. A szarvasmarha fajtánál, a tejelő tehén kategóriában, ha egy gondozóra 17 szarvasmarhából álló csoport jut, a globális akkord szerinti javadalmazás a következőképpen történik: Egy hektoliter tejért a fejő gondozó 41 lejt, 9 kiló buzát, 9 kiló kukoricát kap; egy született borju után 73 lejt, 19 kiló buzát, 19 kiló kukoricát kap; egy vemhesen maradt tehén után 30 lejt, 6,5 kiló buza és 6,5 kiló kukorica jár neki; a gondozásért 20 lejt, két kiló buzát és 2 kiló kukoricát kap minden tejelő tehén után.

A szövetkezeti tagok egyhangulag elfogadták a globális akkord szerinti javadalmazási formát. Tehát meggyőződtek arról, hogy ha felelősségérzettel dolgoznak és tiszteletben tartják az agrotechnikai előirásokat, egyre nagyobb terméstérnek el, és ezzel hozzájárulnak mind az mtsz megerősödéséhez, mind pedig egyéni jövedelmük növekedéséhez.

BOGDAN IOAN,
a berzovai községi pártbizottság titkára
CRAŞOVAN VASILE,
a berzovai mtsz főmérnöke

Kenyér, szerelem, fantázia

A riporternek néha szerencséje is van. Nem mintha megütötte volna a lottó főnyereményét, oh, dehogyis. Hanem, mert percek alatt megtalálja alanyát, s ez bizony felér egy főnyereménnyel, különösen ilyenkor tavasszal, amikor annyi a munka, s oly sok felé kell menni. Mert megesik, hogy szinte egy fél falu müködik közre, mig megtalálunk valakit. Valahogy igy történt ez Radnán is a minap. Józsit kerestük — csak igy egyszerüen Józsit, igy ismeri, igy szólitja a főmérnök, az elnök, a gondozók Crișan Iositot — az állomáson, ahol a hizott borjakat vagonirozzák. Azt mondják az istállóknál van. Ott a gondozók biztosabban tudják: szabadnapos. Gyerünk haza. Otthon sem volt. Két beszélgető asszonyt kérdezünk: nem látták Józsit? „Az istálló felé igyekezett, ezelőtt 10 perccel". Ujra az állattenyésztő telepre fordult terepjárónk.

— Józsi?... Nincs itt... — mondják.

Tehergépkocsira szép kövér borjakat raknak. Ötvenhat darabot adnak át. Ebből a gazdasági ágból a radnaiak közel 2,5 millió lej bevételre számitanak. Tavaly is 200 000 lejjel szárnyalták tul a tervet. A hizlalda megalakulása óta még minden évben teljesitették, sőt, tulszárnyalták a tervet.

Jegyezzük a számokat. De egy név egyre visszatér: Crișan Iosif, azaz Józsi neve. A radnai termelőszövetkezet főmérnöke, Lupșeasca Vasile meséli:

— Tizenhat éves kora óta hajtja a lovakat, ez az istene. Amikor berukkolt, kaptuk a leveleket, hogy tartsuk meg a lovat, mert ő visszajön...

S visszajött. Mert ugy van az, hogy bármilyen messzire is kerül el valaki a falujától, sokszor ugy érzi, mintha a szülőföld számonkérné tőle, mivé lett munkában, emberségben? Hogyne éreznė ugy az a fiatal, akik tudja, hogy visszavárja öt faluja. Pedig nagy a csábitás. A gyár, a város. Ő is megpróbálta, miután leszerelt. A helyiipari vállalatnál keresett munkát, mert nem adták vissza azokat a lovakat, melyeket évekig hajtott. Itt mestersèget tanult. Lakatos szakmát. Lèlekben azonban máshol volt. Nem is maradt sokáig. Visszament a szövetkezetbe, mint fogatos. Persze, nemcsak a lovak utáni vonzódás volt az oka, hogy otthagyta az Electrometalt. Nem. Ennek mélyebb gyökerei vannak és egészen más jellegüek. Itt dolgozik Berbecaru Florica is, aki édesanyja kezéből vette át a stafétát. Sok szép dicsérő szót hallottunk róla is. De ő maga nem nyilatkozott. Semmilyen jellegü kérdésre nem volt hajlandó válaszolni.

— Kérdezzék Józsit — mondta.

S az istálló ajtajában megjelenik egy fiatalember. A két fiatal tekintete találkozik. Ha nem is mondják, kitaláljuk, hogy ők ketten összetartoznak. Megkérdezzük:

— Mikor lesz az esküvő?

— Junius 3-ára tervezzük — mondja a fiatalember.

A beszélgetést az állattenyésztő telep kis irodájában folytatjuk.

— Szabadnapot kért, mégis kijött?

— Vásároltam egyet s mást, meg a mamának is segitettem otthon. Kijöttem, mert nincs, hogy ki hordja helyettem a takarmányt, pedig a közgyülés megszavazta, hogy legyen váltóember. De eddig még nincs. Hétköznap, vasárnap itt kell lenni. Jól jönne a szabadnap — mondja. — Aztán meg mi is fiatalok vagyunk, szeretnénk néha-néha szórakozni. Nehéz családba nősülök, szeretnék többet keresni. De sajnos, eddig nem magyarázták meg elég világosan a globális akkord alkalmazását itt a hizlaldában. Hogy miként alkalmazzák a mezei brigádban, azt tudjuk...

Lám, igy került egymás mellé a kenyér és a szerelem problémája. Ám hol kapcsolódik hozzá a fantázia?

A teljesitményességet, vagyis a probléma megoldásának módját, a szövetkezet vezetőjének kell megtalálnia. Kár volna elveszteni két ilyen fiatal munkaerőt, mert Radnán sem bővelkednek fiatalokban, hogy ne kellene gondolkodásukkal megtartani legalább azokat, akik a mezőgazdasági szövetkezetben szándékoznak dolgozni. Méltányos tehát, hogy minél előbb rendezzék a dolgokat, nyiltan, egyenesen, minden kertelés nélkül tárják fel a hibákat, magyarázzák meg az embereknek, mit miért tesznek igy vagy ugy? Ez a helyes. Ezt kéri Crișan Iosif KISZ-tag is. S ehhez nem is kell sok fantázia, csak egy kis jóakarat. A leendő ifju párnak pedig boldog életet kivánunk.

KOVÁCS SÁNDOR

100 éve hunyt el

I. Heliade Rădulescu

A mult század első felében a román kulturális élet egyik legmarkánsabb egyénisége volt. Minden tevékenységi területen maradandót tudott alkotni. Az 1828-ban megjelentetett GRAMATICA-jában a román nyelv modern kifejezési eszközzé való átalakításának eszméit propagálta. Kitartóan harcolt a neologizmusok bevezetéséért, a cirill írásnak latinnal való helyettesitéséért, a fonetikus írásmód bevezetéséért. Hozzájárulása a mai modern román nyelv kialakulásához szinte felbecsülhetetlen. Érdemeit későbbi tulzásai sem kisebbitik.

Gheorghe Lazăr tanitványa és követője, az első nagy román iró. Méltán tartják a modern román irodalom atyjának.

Költői munkásságának egyik legszebb terméke a ZBURĂTORUL cimü poéma, melyben régi népi mitoszok a modern irodalomban való feleleventésének példáját idézi. A lány szivében ébredő titokzatos szerelem, a serdülőkor lélektana tipikusan paraszti környezetben ábrázolt.

A népköltészetből Ion Heliade Rădulescu számos kifejezést, motivumot, ritmust használt fel romantikus hangvételü verseiben. A természet szépségeinek csodálata, a történelmi mult dicsérete, a melankólia hatja át ezeket a költeményeket.

Költői és közéleti tevékenységére a rendkivüli ambició jellemző. Minden vonatkozásban első kivánt lenni. Kora szellemi irányitójának érezte magát.

Szivvel-lélekkel vett részt az 1848-as forradalomban, bár Bălcescu elhivatottsága és forradalmi konzekvenciája Heliadet nem jellemezte. Tagja volt az ideiglenes kormánynak. A forradalom leverése után, a számüzetésben elkülönült hontitársaitól; a Fejedelemségek egyesülése után pedig visszalépett a politikai porondról.

Élete tündöklésekkel és bukásokkal volt tele.

Száz esztendő távlatából ma pontosabban, tisztábban látjuk szerepét, hozzájárulását a román kultura, az irodalom fejlődéséhez.

HORIA MEDELEANU

Az olvasás szenvedélyét jó könyvekkel lehet éltetni

Nagylaki gondolatok

Fél délelőttöt töltöttem el a nagylaki könyvtárban, ezalatt mindössze két látogatója volt. Ezek közül is az egyik, liceumi diák, ujabb kötetet már nem kölcsönzött.

— Nem jellemző — mondotta **Paladie Mărioara**, a téka vezetője — ebéd után és az esti órákban nagyobb a forgalom.

Nagylakon az emberek szeretik és igénylik a jó könyvet. Az olvasómozgalomba az évek során egyre több helybeli lakos kapcsolódott be. Ma már nemcsak az iskolások és a nyugdijas, ráérős emberek olvasnak rendszeresen, hanem az mtsz, az ámv vagy a helyi vállalatok dolgozói is. A liceumnak saját, jól felszerelt könyvtára van, a diákok elsősorban ezt veszik igénybe, de jelentősen gyarapodott a házikönyvtárral rendelkezők száma is. A könyvtárosnő elmondotta, hogy az utóbbi évek legszorgalmasabb olvasói ma már csak akkor keresik fel a városi könyvtárat, ha valamilyen ujdonságról lemaradnak.

Noghiu Ştefan, mtsz-tag, például szép kis gyüjteményt vallhat magáénak. Paladie Mărioara készséggel felvilágositja az ujdonságokról. Az ajánlott müveket előbb a könyvtárból kölcsönzi ki, s ha a tetszik az olvasmány, meg is vásárolja. Fejlapján idén már 81 cim szerepel. Poleczky Árpád 64, Kovács Judit 40-nél több könyvet kölcsönzött ki ebben az évben.

Igényeiket pillanatnyilag még ki tudja elégiteni a könyvállomány. De mi lesz ezután? Mert a nagylaki téka 11 400 kötete bizony kevés. És a müfajonkénti megoszlás sem megfelelő. Legnagyobb a hiány a gyermek- és ifjusági irodalomból. 310 könyv nagyon kevés. Ezek nagy része is már ronggyá olvasott. Sajnos, hasonló a helyzet a megye több vidéki könyvtárában. Érdemes lenne a könyvtárosok az utóbbi időben gyakori szakmai megbeszélésein komolyan foglalkozni ezzel a kérdéssel. A kötelező olvasmányok beszerzése mindenütt nehézségekbe ütközik és az iskolai könyvtárak sem tudnak elegendő példányt a gyerekek rendelkezésére bocsátani.

Itt Nagylakon komoly probléma az együttélő nemzetiségek nyelvén megjelenő politikai, tudományos és szépirodalmi munkák hiánya. 950 magyar, 1 380 szlovák könyvet tartanak számon, s az 1 100 olvasónak több mint a fele szlovák anyanyelvü. Tavaly augusztus óta viszont nem gyarapodott az állomány, pedig a napokban is érkeztek uj könyvek, de egyetlen szlovák kötet sem volt közöttük.

Nagylakon megtudtam, hogy rövidesen uj hajlékot kap a könyvtár, a Mureşul ÁMV jelenlegi épületében. Az uj polcok már megérkeztek, külön olvasóteremben lehet majd fellapozni a hazai ujságok, folyóiratok kollekcióit. (Ebben nincs is hiány. A Satul Socialisttól a Művelődésig és az Uj Életig minden lap megtalálható.)

Az egykori községi könyvtár külsőségekben már kezdi elérni a városi követelményeket. Az állomány felfrissitésével tartalmilag is megközelitheti azt.

Nem állithatjuk, hogy Nagylakon kevesen tesznek az olvasómozgalom kiszélesitéséért, a könyvbarátok táborának növeléséért. Paladie Mărioara szervezett néhány népszerüsitő akciót: Aki tud, nyer versenyeket, kiállitást a legujabb politikai könyvekből. Szavalólelután is volt, meg vasárnaponként mesedélelőtt a kisiskolásoknak. De ezek a rendezvények valahogy már sematikussá, elkoptatottá váltak. Eredményességük is közepes.

Az uj helyiség berendezésénél nagyobb gondot kell forditani a könyvek tematikai és nyelvek szerinti pontos elhelyezésére, az áttekinthetőségre. (Jelenleg nehéz eligazodni a polcok között.) De a legsürgetőbb feladat a könyvállomány felfrissitése. Az olvasás szép szenvedélyét elsősorban jó könyvekkel lehet éltetni.

Kulturális híradó

A Szocialista Művelődési és Nevelési Tanács védnöksége alatt megnyilt a fővárosi Művészeti Muzeumban „A nápolyi kultura aranyszázada" cimü olasz képkiállitás. A fenti összefoglaló cim alatt első izben gyüjtötték össze kiállitás keretében a híres olasz művészek munkáit, akik — Caravaggio befolyása alatt — a XVII. században nagy értékü müveket alkottak. A kiállitás 60 festményt tartalmaz, amelyek ismert nápolyi, római, genovai, firenzei, modenai és sienai képtárakból, gyüjteményekből, muzeumokból és templomokból származnak.

☆

A megyei szocialista művelődési és nevelési bizottságok az idén számos akciót szerveznek népmüvészeti kincseink érvényre juttatása céljából. Többek között fesztiválokat, folklórünnepségeket, megyei és megyeközi versenyeket, folklórnapokat, hagyományos vásárokat rendeznek.

Krassó-Szörény megyében például javában folyik a nagy népszerüségnek örvendő müvészeti rendezvény, az Alaiul Primăverii, felujitva e vidék ősi tavaszi szokásait és hagyományait.

Ugyancsak a természet ébredésének szentelt hagyományos rendezvény a május első felében Aradon és a megye helységeiben sorra kerülő Primăvara arădană. Ugyanakkor a Szatmár megyei Negreşti községben a pásztorok hagyományait és szokásait felelevenitő Sîmbra oilor folklórünnepségre kerül sor.

Hasonló nagyszabásu folklórünnepségeket tartanak az ország csaknem minden megyéjében a nyári hónapok folyamán.

Iró-olvasó találkozó

Ma 18 órakor a Barátság Házában **Aurel Mihale** fővárosi iró, a Katonai Könyvkiadó munkatársa találkozik aradi olvasóival és megbeszélést tart az Irók konferenciájának téziseiről.

☆

Holnap, szintén 18 órakor a Ioan Slavici könyvesboltban **Aurel Mihale** iró és **Alexandru Jebeleanu** temesvári költő dedikál.

Irodalmi délután

Ma délután, 17 órakor az Aradi Állami Szinház Studió termében **Ion Costea, Elena Drăgoi, Ana Serghie, Horia Dan Ionescu, Liviu Mărtinuş, Larisa Stase Mureşan, Marilena Taraş** és **Ion Petrache** szinmüvészek Ion Minulescu verseit tolmácsolják.

Az oldalt PUSKEL PÉTER szerkesztette

Victor Ion Popa vigjátékának felújítása Aradon

Take, Ianke és Cadîr

Sajnálom, hogy nem láthattam annak idején a Take, Ianke és Cadîr első aradi bemutatóját. Most arról irhatnék, hogyan állta ki az idő próbáját Victor Ion Popa sajátos szinezetü vigjátéka. Miben hozott ujat a mostani előadás, milyen gondolatokat, érzéseket vált ki a hetvenes évek nézőiben. Mert másként látjuk Take, Ianke és Cadîr, a román, a zsidó és a török kisember problémáját ma, amikor a nemzetiségi kérdés méltányos megoldása napjaink realitása, mint akár tiz-tizenöt esztendővel ezelőtt.

A vigjáték müsorra tüzésének jogosságát a szentimentális, belső inditékokon tulmenően (a darab örökzöld slágerként szerepel a szinházak játékrendjén) elsősorban a mondanivaló aktualitása, a mü elévülhetetlen müvészi értéke igazolja. Persze, egy társulatnak csak javára válhat, ha időnként alkalma van lemérni müvészi fejlődését. S ehhez remek lehetőség ugyanazon darab eljátszása.

Két fiatal őszinte, tiszta szerelmének történetében a nemzetiségi különbségek dacára az érzések állhatatossága, az emberség diadalmaskodik. Victor Ion Popa 1932-ben először bemutatott darabja ma az emberek közti testvériség, a kölcsönös tisztelet és megbecsülés, a szerelem erőt és értelmet adó szépségének gondolatát tolmácsolja a nézőnek.

Mircea Petru Suciu fővárosi rendező a nagy hagyományok szellemében (az I.L. Caragiale Nemzeti Szinházban Ion Finteşteanu, Alexandru Giugaru, Marcel Angelescu és Costache Antoniu játsszák a főszerepeket) fogant előadást vitt szinpadra. Mindhárom kereskedő sajátos jellem. Take nyilt, melegszivü, Ianke ironikus, szókimondó, Cadîr csöndes, bölcs. Remekül érzékelteti a rendező, hogy a két fiatal, Ana és Ionel, házasságának hirére lavinaként megindult ellenkampány és a várható közmegvetés milyen mély, szinte gyógyithatatlan sebet üt a testvériségben élő emberek lelkében. Az aradi előadásban a poének jól időzitettek, a zsargon nyelvezet nyujtotta komikus lehetőségeket a szinészek teljes mértékben kiaknázzák, (több mértéktartás itt hatásosabb lett volna). Gördülékeny, de nem kiegyensulyozott az előadás.

Vasile Varganici (Ianke), **Mircea Gherdan** (Take) és **Nicolae Lehene** (Cadîr) őszintén átélik szerepüket. Varganici különösen jól sikerült alakitást nyujt.

George Didilescu Ilieje már vitatható. Harsányasága, ahogy belopakodik minden egyes alkalommal a szinpadra, öltözékének pitoreszk „választékossága" inkább a könnyü hatáskeltést szolgálja, mint a társadalmi létrán fogcsikorgatva csimpaszkodó gabonakereskedő megjelenését. Feltételezhetően a rendezői felfogás ilyennek látta Iliet. És George Didilescu ezt a koncepciót hibátlanul megtestesiti.

A két fiatalt **Ana Serghie** és **Horea Ionescu** játsszák. Az előbbi pátoszmentesen, de nem emlékezetesen. Partnere rövid szerepében nem tud meggyőző lenni.

Viorica Oancea falusi öregasszonya jó kompozició.

Györffy Évát az egyszerü szinpadtér megtervezése nem állitotta különösebb feladat elé.

A további előadások a helyenkénti ritmustalanságok kiküszöbölésével, a játék további csiszolásával csak javithatják a produkciót.

Aki már látta a darabot, bizonyára kiváncsi a felujitásra, aki először jön el a szinházba, néhány szép emberi érzéssel és egy müvészi élménnyel lesz gazdagabb.

P. P.

Jelenet az előadásból

Az első vonalban

Áprilisi délelőtt. Második napja járjuk már a telepet, s kísérőnk, Sarafoleanu Ioan elvtárs, a pártalapszervezet titkára szinte minden ember mellett megáll, mindenkihez van szava, mindenkit ismer.

— Több száz ember dolgozik itt, titkár elvtárs, hogyan lehetséges, hogy mégis nevükön szólítja őket?

Sarafoleanu Ioan elmosolyodik.

— Régi ember vagyok én itt. Talán a legrégibb.

— Hogyan lesz valakiből párttitkár egy ilyen nagy objektumnál?

— Munkásként kezdtem, így kerültem a pártmunkába. Eredeti mesterségem az asztalosság, Temesváron végeztem a szakiskolát, aztán 23 éves koromban felvettek a pártiagok sorába, majd pártiskolába küldtek, s több helyen végeztem aktív KISZ- és pártmunkát. Azt mondtam az imént, hogy a telep egyik legrégibb embere vagyok. Amikor megindult ez a nagy építkezés, ide irányítottak a személyzeti osztályra. Jól ismertem hát az embereket, a pártmunkában is voltak tapasztalataim, gondolom ezért választottak meg titkárnak.

— A krónikást, a riportert érdekli a kezdet. Az első naptól itt dolgozik titkár elvtárs?

— 1971 junius elsején volt az első kapavágás, én 6-án jöttem ide. Nézzék, ott dolgoztak akkor a földmunkások — mutat a mintegy másfél kilométernyi távolságra lévő barakkokra.

Gépkocsiba ülünk, megtekintjük azt a helyet, ahonnan elindult a munka. Körös-körül vörösben álló épületek, jobbra és balra barakk-utca, előttünk a barakk-kantin, betekintünk, most szolgálják fel az ízletes ebédet.

— Kukoricamező volt akkor még itt, ezen a helyen, ahová érkeztem.

Ismét gépkocsiba ülünk, hogy bejárjuk a telepet, de a nagy földhányások, sáncok megállítanak és gyalog haladunk tovább. Itt hatalmas vasbeton oszlopokat süllyesztenek a földbe — készítik az uj munkacsarnok alapzatát —; amott betonba épített vashuzal labirintus állítja meg fotoriporterünket, s amerre a szem ellát óriási daruk, betonkeverők, több méter magas földkupacok, égbenyuló vasbeton pillérek, és mindenütt emberek, emberek.

— Van-e valamilyen sajátossága a pártmunkának egy ilyen építőtelepen?

Ezt már az alapszervezet irodájában kerdezzük, az uj adminisztratív épület első emeletén.

— Igen, van — mondja Sarafoleanu elvtárs, töprengve. Itt más jellege van a pártmunkának, mint az üzemekben. És nemcsak azért, mert szétszórtan nagy területen dolgoznak az emberek, hanem azért is, mert a vándorélethez szoktak, az ország különböző részéről érkeztek hozzánk, s nincs meg az az állandóság, folyamatosság, ami a gyárakban van. Aztán még vannak az emberi problémák megoldására — a szakszervezet segitségével igy talán még nagyobb hangsulyt kell fektetni. A párttitkárnak itt jobban kell foglalkoznia mint másutt, a lakás, szállás kérdéseivel, társadalmi problémákkal, természetesen a munkánk jó irányá a terv teljesitésére való mozgósitás és az előbbi kérdést is ennek rendeljük alá. Hiszen a kettő szorosan összefügg egymással. Ha az embereknek jó munka- és életkörülményeket biztositunk, jobban fognak dolgozni. És sok mindent elölről kell kezdeni. Itt van például a politikai-nevelő munka. Hiába beszélnénk erről általánosságban, ha nincs meg hozzá az anyagi alap. Ezért döntöttünk ugy, hogy a lehető legrövidebb időn belül klubot létesitünk a telepen, ahol majd könyvtár, televizió, rádió fog működni. Már csak napok választanak el az átadástól. Ez természetesen nem azt, hogy eddig semmit sem tettünk a nevelés terén. Megszerveztük a pártoktatást, előadásokat tartottunk és nagy terveink vannak a jövőre nézve. A legfontosabb persze a termelés. Sok milliárdos beruházást jelent a Vegyipari Kombinát. Tudatában vagyunk annak, hogy kommunistáink az ötéves terv egyik nagy objektumának felépitéséért felelnek. A pártalapszervezet minden energiáját erre összpontositja.

Kopogtatnak.

— Vajon kit keresnek Sarafoleanu Ioan személyében? A párttitkárt, vagy a személyzeti osztály főnökét?

— Mind a kettőt — válaszolja a Vegyipari Kombinát épitőtelepe pártalapszervezetének titkára. A pártmunkát nem lehet elválasztani a mindennapi szolgálati feladatoktól.

Az épülő Vegyipari Kombinát emberi krónikájához (4.)

Tudta, mi a kötelessége

A kosárban 18 tojás, 20 darab csipőspaprika, és némi gyümölcs volt. Silvia néni még jó piac esetén sem nagyon árulhatott volna ki belőle többet, mint 100 lejt. De a kosár eltünt a lippai állomáson, s a megszeppent paraszt nénike nagy jajgatásba kezdett, amikor nem találta azon a targoncán, ahová néhány perccel azelőtt letette.

Amig jegyet váltott a vonatra, valaki ellopta. Valaki ellopott 18 tojást, 20 csipőspaprikát, meg némi gyümölcsöt. Furcsa az ember, nem tudja, mikor háborodjék jobban fel, akkor, ha százezres sikkasztásról van szó, vagy akkor, ha ellopnak egy kosár tojást? Persze, egy kosár tojásról a riporter nem nagyon ir törvényszéki naplót. Ma nem a tettes és nem is a sértett a főszereplő, hanem a tanu. A tanu, akiről rendszerint csak akkor irnak a törvényszéki tudósitók, ha koronatanuról van szó, s ahhoz meg sulyosabb ügy kell, mint egy kosárlopás.

A tanut Barabás Miklósnak hivják s ha sorra vesszük összes tulajdonságait, sehogy sem találunk semmi rendkivüli. Barabás mindenképpen átlagember. Vagy mégsem?

Az átlagosnál jobb a megfigyelőképessége. Az esti gyorsra várt a lippai állomáson, látta, amint Silvia néni meg egy falubélije megérkeznek, körülnéznek, leteszik a kosarat s elindulnak jegyet váltani. Nem volt ebben semmi rendkivüli. Aztán Barabás azt is észrevette, hogy két férfi ődöng az állomáson s az egyik rövid habozás után felkapja a kosarat s gyors léptekkel eltünik vele, hogy néhány pillanat mulva visszajöjjön. Elrejtette valahol — gondolta a tanu. Kiváncsiság, vagy egyszerüen segiteni akarás? Nem tudni, mi vezette, de elment és néhány percnyi kutatás után megtalálta az állomásépület mögött az elrejtett kosarat. A tolvaj meg akarta várni, amig Silvia néni elmegy, s csak miután tiszta lett volna a levegő, akkor akarta elvinni a kosarat.

De a tanu látta.

Megjelent Silvia néni is s nagy jajgatás közepette vette észre: hiányzik a kosár. Aztán hamar megnyugodott, Barabás megmutatta, hova tünt.

A többi gyorsan ment, néhány szót váltottak az állomáson szolgálatot teljesitő milicistával, meghuzódtak az árnyékban, s várták, mikor jön a tolvaj a zsákmányért. Az jött is, de észrevette a lesben állókat s igyekezett odább állni. Nem sikerült. Lefülelték, a tanu felismerte.

Egy kosár tojásról nem irnak törvényszéki naplót.

Törvényszéki napló

De nem is olyan rég arról irtunk, hogy egy közvagyon ellen elkövetett büncselekménynél, a tettesek egy egész város szemeláttára fosztogatták a közösség tulajdonát. Akkor azt irtuk: ezer tanut hallgatott ki a biróság.

Ezer tanu — egy tanu. Mi lenne, ha egy kicsivel jobban figyelnénk környezetünkre?

Mi lett volna, ha azok közül, akik szemtanui voltak a negyvenöt napon át tartó csalásnak, néhányan idejében figyelmeztették volna az illetékeseket. Barabás Miklós egy kosár tojásért is érdemesnek tartotta szót emelni.

Tudjuk, nem kellemes dolog a törvényszéket, a biróságot járni. Tudjuk, mindenkinek az ideje drága, és senki sem akarja elvesztegetni a törvényszék folyósóin. De vajon valóban elveszett időről van szó?

Nem. Mindenekelőtt, egy állampolgári kötelezettség teljesitéséről. Arról, hogy minden rendelkezésünkre álló módon meg kell akadályozni a törvénysértést, arról, hogy a közvagyon védelme, hogy a törvényes állampolgári jogok védelme, nem csupán a törvénysértéstől való tartózkodást, de cselekvő közbelépést igényel mindannyiunktól.

Alig néhány hónapja, hogy legfelső törvényhozási szervünk elfogadta az állampolgárságról szóló törvényt. Akkor is leirtuk és most ujra leirjuk: a közöny nemcsak erkölcsileg elitélendő emberi magatartás, hanem beleütközik országunk törvényeibe is, amely állampolgári kötelezettségként tartja számon a közvagyon érdekében tanusitandó cselekvő magatartást.

Egy kosár tojásért? — kérdezhetik Önök.

Egy kosár tojásért, egy szegért, ezer lejért vagy tizezer lejért — a szocialista törvényességért, a szocialista jogrend tiszteletben tartásáért. Erkölcsileg és jogilag mindannyian felelősek vagyunk a körülöttünk zajló eseményekért. Mindannyian felelünk a közvagyon sértetlenségéért, a törvenyesen védett állampolgári jogok tiszteletben tartásáért.

Nemcsupán arról van szó, hogy a tanuzási kötelezettséget büntető és polgári perrendtartásunk egyaránt előirja. Nemcsupán arról van szó, hogy aki ezt a kötelezettségét elmulasztja vagy megtagadja, hogy közreműködjék az igazságszolgáltatásban — sulyos kihágást követ el, amiért a törvény pénzbirságot ir elő, de elsősorban arról, hogy erkölcsi-politikai integritásunkat sérti, ha közömbösen megyünk el a törvénysértés mellett.

Barabás Miklósnak semmi köze nem volt Silvia nénihez, soha nem látta életében. De ugy érezte, ez a védtelen öregasszony segitségre, támogatásra szorul. Még akkor is segiteni kell rajta, ha ennek hosszu, hivatalos eljárás lesz a következménye. Barabás Miklós — biztosra vesszük — nem türné el a közvagyon fosztogatását sem.

Közbelépéséért, éberségéért nem jár jutalom, ha csak Silvia néni könnyek között elszipogott: „köszönöm"-je nem az.

Bosszúságok antológiája

Valamilyen hallgatólagos megállapodás van olvasóink között, mert hogy, hogy nem, a hetente belutó levelek között akarva akaratlanul észre kell vennünk az összefüggéseket. Ez alkalommal, ugy látszik, a gyermekek és a játszóterek kerültek napirendre.

Óvónénik, nagymamik, és anyukák figyelmébe!

N. Terézia saját bevallása szerint nagyon szereti a gyermekeket. Mégis, az apróságok okoztak bosszuságot neki, s szó ami szó, levelét olvasva igazat kell adnunk neki.

„Az Avram Iancu tér virágágyásaiban és zöldellő harmatos füvében gyönyörködtem. Még alig tüntek el az esőfelhők, máris apróbb s nagyobb gyerekek ugrottak be az ágyások közé, fogócskáztak, labdáztak a zsenge virágok között — irja levelében. — Pillanatok alatt összetaposták a szépen gondozott virágágyásokat, a füvet". N. Terézia nem is annyira a gyerekekre haragudott, hanem — jogosan — az anyukákra és a nagyikra, akik önfeledten gyönyörködtek a srácok játékában, olyannyira, hogy ellelejtették figyelmeztetni őket: ez nem játszótér.

Az Avram Iancu téren az is előfordult, hogy a hősi emlékmünél diszőrséget állók között biciklizték és fogócskáztak a gyerekek. A jelenet kedves, de nem nagyon illik az alkalom ünnepélyességéhez. Levelirónk az óvónéniket, a nagymamákat és az anyukákat kéri, tanitsák meg a kicsiket, hogy szeressék a virágokat és vigyázzanak a szép ágyásokra. A város gazdáit viszont arra figyelmezteti, hogy nem ártana, ha egy parkőr vigyázna a rendre s figyelmeztetné a kis rakoncátlanokat: ez nem játszótér.

Műemlék vagy játszótér?

M. Sándor, gyakorló apa, mintha csak válaszolni akarna N. Terézia levelére. Azt kérdezte szerkesztőségünktől, láttuk-e milyen állapotban van a játszótér a parkban? Töredelmesen bevalljuk, elég régen nem bujócskáztunk és nem is hintáztunk, s jóformán már azt is elfelejtettük, hogyan kell kikászálódni a labirintusból. Azért mégis elsétáltunk a Maros-partra.

Hát, ami igaz, az igaz. Ha az Avram Iancu tér nem játszótér — s ebben N. Teréziának igaza van — akkor miért hanyagolják el az igazi játszóteret? Amolyan müemlék jellege van, mint egy középkori romos várnak. Ha a várromoknál érthető, hogy őrizzük az elmult idők nosztalgiáját, a lovagkori párviadalok emlékeit, nem állitható ugyanez egy gyermekjátszótérről. Ugyan bizony miért kell a hintáknak rozsdásodniok, miért kell a hintáknak a sár és a hatalmas tócsák, s mire jó egy szurtos és használhatatlan csuszda?

Müemlékvédelmi szempontoknak, ugy hisszük, itt nincs helyük. Ideje lenne, hogy a zöldövezetek gazdája tiszta vizet öntsön a pohárba, felszámolja az alkalmi játszóteret a hősök emlékművénél és visszaadja igazi rendeltetésének a Maros-parti parkban szomorkodó játékokat. Ennek a gyerekek épp ugy örülnének, mint a felnőttek, hiszen sokkal egészségesebb a tiszta levegőjü Maros-part, mint a zsufolt közlekedésü Avram Iancu tér.

Az oldalt
KILIN SÁNDOR, TOKAY GYÖRGY
és SCHIFF LÁSZLÓ
szerkesztette

1972. április 27., Csütörtök

Napkelte 5.13, napnyugta 19.15 órakor. Az évből eltelt 118 nap, hátra van még 248.

■ 1962 április 27—30-án került sor a Nagy Nemzetgyülés rendkivüli ülésszakára a mezőgazdaság teljes szövetkezetesitése alkalmából.

■ 1521-ben hunyt el Fernando Magellan, felfedező.

■ 1791-ben született Samuel Morse, a távíró feltalálója.

■ 1872-ben hunyt el Ion Heliade Rădulescu iró, politikus.

■ 1921-ben hunyt el Dimitrie Mihăilescu, festő.

Filmek

DACIA: Az elveszett erdő (r), (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.30). STUDIÓ: A kis fürdőző (f o) (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30). MUREŞUL: Nem szeretem a hétfőket (l) (10, 12, 14, 16, 18, 20). IFJUSÁGI: Oliver (a) (10, 14, 17, 20) PROGRESUL (Ujarad): A bolondok hete (r) (15, 17, 19). SOLIDARITATEA (Gáj): Az alagut (r) (17, 19). CFR (Grădiştе): Brabanti Genoveva (o—s) (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÜSORA

LIPPA: BD a hegyekben és a tengeren (r). INEU: Start az örökséghez (a). CHIŞINEU CRIŞ: A kaktusz virága (am). NAGYLAK: A 420-as törvénycikk (i). KÜRTÖS: BD riadókészültségben (r). PANKOTA: Száz dollár a seriffnek (am). SESES: Ne fordulj vissza (b). SZENTANNA: Jó a gesztenye (o). PECSKA: A repülőtér (am). SIRIA: Helló, Dolly (am). VINGA: A vörös sátor (o—sz). BUTTYIN: Tata (m).

Színház

Csütörtökön, április 27-én 20 órakor: Titraţii (C bérlet, UTA).

Szombaton, április 29-én 20 órakor: Take Ianke şi Cadir (G bérlet, Libertatea, Relaceres konzervgyár, Vörös Trikó).

Vasárnap, április 30-án 16 órakor: Take, Ianke şi Cadir. 20 órakor: Titraţii (B bérlet Vagonvár).

Bábszínház

Vasárnap, április 30-án 10.30 órakor: Iancu Jianu.

Rádió-televizió

Csütörtök, április 27.

9.00 Telex. 9.10 Aschiuţă barátai (ismétlés). 9.30 Tánc, ritmus, ifjuság (ismétlés). 10.00 Angol nyelvtanfolyam (XIII. lecke). 10.30 Filmmuzeum: Rómeó és Julia (ismétlés) 12.40 Hiradó. 16.30—17.00 Német nyelvtanfolyam — XII. lecke (ismétlés). 17.35 Magyar nyelvü müsor: A hét riportja; Hirmagyarázat; Majtényi Erik jegyzete; Az irókonferencia elé: Franyó Zoltán — Vári Attila riportja. 18.30 A gazdaságvezetés tudománya. 19.00 Japán dokumentumfilm a hajóépitésről. 19.20 1001 este. 19.30 Hiradó. 20.00 A mezőgazdasági dokumentumfilm-sorozat II. része. 20.50 Folklór. 21.05 A humor történetéből: Kalandok a kőkorszakban 21.50 Tevéanket a közlekedésről. 22.30 24 óra.

Apróhirdetések

ELADÓ hat lóerős „Deutz" magánjáró fürészmotor, Balogh Ferenc, Beiuş, 6 Martie utca 16, Bihar megye. (261)

ELADÓ Dacia 1100, Gh. Dimitrov utca 116, 17 óra után. (262)

ELADÓ „Traviata" rádió, mosógép, két összecsukható sport-ágy és fél hálószoba, Republicii körut 24, II. emelet, 20. lakás. (263)

ELADÓ négykarikás aragáz bödönnel és egy kihuzós kanapé, Mucius Scaevola utca 8, 3. lakás. (264)

VÁLLALOK mindennemü fuvarozást, költözködést és egyébb helyi fuvarozást, Schwartz, Grigore Alexandrescu utca 12, telefon 1—20—01. (254)

Tájékoztató

Szerkesztette: CZAKÓ MARGIT

A gyógynövény-jövedelmi forrás

A kirándulás, természetjárás során jó alkalom nyilik, az aránylag kevés fáradtsággal járó, de hasznos időtöltésre: a gyógynövény gyüjtésre. A hegyvidéken, a síkságon is a természet bőségesen kinálja gazdagságát. Mindenképpen érdemes összegyüjteni az értékes, gyógyulást hozó növényeket. Szép összeget fizet érte a gyógynövény gyüjtő vállalat. Falvakon a fogyasztási szövetkezetek begyüjtői, a municipiumban pedig, a vállalat székhelyén, Aviator Georgescu utca 9 szám alatt veszik át. Jelenleg több féle növényt lehet gyüjteni. Lehetőleg a harmat felszáradása után és főként szaraz időben gyüjtsenek. Galagonyát, utifüvet, gyermekláncfüvet, metenget, ezerjófüvet. A kamilla legalkalmasabb gyüjtési ideje május, a pipacsot is jövő hónapban és juniusban gyüjthetik, a vadkakukk füvet és a gyöngyvirág leveleit szintén májustól.

Az iskolások körében már eddig is szép hagyománya van a gyógynövény gyüjtésnek, de egyre gyarapodik hiveinek száma a megye falvaiban és városaiban is.

Varsándi tudósítás

Ezekben a napokban a varsándi mezőgazdasági termelőszövetkezet rizstermesztő területén is javában folynak a vetési munkálatok. A 100 hektár rizsföldön április 23-án kezdtük meg a munkát és már az első napon 20 hektárt vetettünk be. Miclăuş Ioan irányitásával azóta is jól halad a vetés. Többek között Hotăran Gavril, Popmare Ioan, Kocsis István és Mózer József tünnek ki a munkában. A rizstermesztők remélik, hogy ebben a hónapban végeznek a vetéssel.

A cukorrépa első kapálását már befejeztük. Rövidesen megkezdjük a 600 hektár kokorica kapálását is.

KOVÁCS FERENC levelező

Turistakalauz

Az Ifjusági Turisztikai Iroda (Armata Poporului ut 24) több érdekes kirándulást szervez az elkövetkező hónapokban:

■ Felhivjuk az érdeklődők figyelmét, hogy mindazok, akik a tengerparton akarják tölteni pihenőszabadságukat, feliratkozhatnak az észak-eforiai sátortáborozásra (tiznapos szériák). Ára 600 lej. Ebben az összegben benne foglaltatik a szállitás szállás, teljes ellátás.

■ Iratkozni lehet Costineşti-re is. Itt villákban vagy turistaházikókban (kétszemélyes szobák) helyezik el az üdülőket. Ára: villában — 525 lej, turistaházikóban — 490 lej. A szériák 12 naposak. Még van hely a junius 4—15 közötti szériában. Az emlitett összegben ugyancsak benne van a szállitási dij, a szállás és teljes ellátás.

■ Junius 8—10 között háromnapos budapesti kirándulást szervez az ITI. Ára 394 lej, plusz 158 lej zsebpénz. Jelentkezni május 5-ig lehet.

■ Belgrád, Szarajevo és 4 nap Dubrovnyikban — ez a programja a jugoszláviai kirándulásnak, amelyre junius 29 és julius 8 között kerül sor. Irányár 1790 lej plusz 200 lej zsebpénz. Iratkozni május 5-ig lehet.

■ Augusztus 15—22 között indul egy kirandulócsoport Csehszlovákiába. A csoport tagjai Prágába és Karlovy Varyba látogatnak. Irányár: 1 220 lej.

■ Berlin, Freiburg, Halle, Drezda, Lipcse — ez az utvonala a Német Demokratikus Köztársaságba szeptember 26—október 6 között rendezendő kirándulásnak. Irányár 1 990 lej plusz 270 lej zsebpénz. Iratkozni junius 30-ig lehet.

Bővebb felvilágositást az ITI Armata Poporului uti székhelyén adnak, telefon 127—76. Jelentkezési korhatár 14—30 év között.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, április 27-én általában hüvös idő, felhős égbolttal. Helyi eső, záporeső, a hegyvidékeken pedig kissebb havazás lehetséges. Mérsékelt, majd kissé megélénkülő nyugati, északnyugati szél. A hőmérséklet nem változik lényegesen. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 1 és plusz 5, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig plusz 8 és plusz 15 fok között.

Várható időjárás április 28-án és 29-én: továbbra is hüvös idő, felhős égbolttal. Helyi eső lehetséges. A hőmérséklet az időköz vége felé lassan emelkedik.

Az üzletek ünnepi nyitvatartási ideje

Április 28-án, pénteken az ipari cikkeket értékesitő HKSZ valamennyi egysége meghosszabbitott órarend szerint működik: délben is, este is 1—1 órával később (14, illetve 21 órakor) zárnak.

A piacokon lévő egységek ugyancsak 2 órával tovább tartanak nyitva ezen a napon.

Április 29-én, szombaton a kenyér-, tej- és hentesüzletek reggeltől estig megszakitás nélkül a vásárlók rendelkezésére állnak. Az élelmiszerboltok, valamint az ipari cikkeket forgalmazó egységek kétórás meghosszabbitott órarend szerint működnek. A piacokon lévő egységek órarendje ugyancsak két órával hosszabbodik.

Április 30-án, vasárnap a kenyér-, tej- és hentesüzletek 6—12 óra között tartanak nyitva, mig a többi élelmiszerüzlet 7—12 óra között. A dohányárudák vasárnapi órarend szerint működnek, mig a piacok reggeltől 12 óráig.

Május 1-én, hétfőn minden üzlet zárva van. A piacok 5—10 óra között működnek.

Május 2-án a kenyér-, tej- és hentesüzletek, az önkiszolgáló élelmiszerboltok és minden városnegyedben egy-egy élelmiszerüzlet vasárnapi órarend szerint tart nyitva, a dohányárudák hasonló képpen működnek. A Meresiev piac a szokásos napi program szerint működik.

A Közélelmezési Trösztt április 30-án, május 1-én és 2-án a Csálai erdőben, valamint a külső városnegyedekben (Mikelakán, Ujaradon, Grădiştén, Gájban, az UTA-téren) elárusitóasztalokat állit fel.

Új kereskedelmi és vendéglátóipari egységek

A megyei Kereskedelmi Igazgatóságtól tudtuk meg, hogy május 1 tiszteletére befejezik az átalakitási és korszerüsitési munkákat municipiumunk több kereskedelmi és vendéglátóipari egységében.

A fényképezés hivei bizonyára örömmel olvassák, hogy megnyilik az **Orizont fotoszaküzlet**, teljesen átalakitva, kibővitve, modern butorzattal berendezve. Befejezték a **95-ös élelmiszerüzlet** korszerüsitését is az Ocskó Teréz utcában.

Az Aradi Közélelmezési Trösztt vendéglátóipari hálózata is bővül, korszerüsödik: megnyitja kapuit **a Vadászkürt önkiszolgáló étterem** az Eminescu utcában. Modern konyha, tágas, szépen berendezett helyiség várja a vendégeket. Elkészül a **Corso cukrászda is** (a volt Libertatea) a Nemzeti Bank szomszédságában. Ujdonsága az, hogy itt csak nőket szolgálnak ki. S ezenkivül befejezik a volt Nicoreşti és a Crişana büfék korszerüsitését is: mindkettő szakositott egység, ugynevezett rotiszéria, ahol friss, helyben készitett nyársonsült hust, kolbászt fogyaszthatnak a vendégek, és természetesen más házikészitményeket.

Pronoexpressz

A Pronoexpressz április 26-i huzásának nyerőszámai:

I. huzás: 13 14 40 35 20 22;

II. huzás: 44 5 12 32 25.

(A közölt számok tájékoztató jellegüek.)

Válasz egy kérdésre

Több olvasónk kérésére foglalkozunk lapunk hasábjain is a könyvtár-közi szolgálattal.

Mit is jelent lényegében ez a szolgálat? Azt, hogy megyénk bármely olyan könyvtárának olvasói, ahol fizetett könyvtáros dolgozik, (tehát nemcsak a municipiumi és városi, de sok községi könyvtár olvasója is) kérhet könyvet más városok hasonló intézményétől. E szolgálat különösen nagy segitséget jelent azoknak, akik levelezés utján végzik a főiskolát és tanulmányaikhoz szükségük van szakkönyvekre, litografált jegyzetekre, előadásokra. Az igénylő azon a könyvtáron keresztül, amelynek olvasója, kérvényezhet pontosan megjelölt (iró, cim, kötetszám feltüntetésével) jegyzeteket vagy szakkönyveket az illető főiskola vagy egyetem könyvtárából.

A Vörös Trikó gyár KISZ-szervezete

két kirándulást szervez a fiataloknak a háromnapos ünnep alkalmából: az egyik csoport Kaszojára, a másik Moneasa-ra látogat, s kedvelt kiránduló-, illetve üdülőhelyen tölt három-három napot. Kivánunk kellemes időt, jó szórakozást!

Öt perc kikapcsolódás

Vizszintes: 1 Könnyüzenei együttes, 4. L-lel költői müfaj. 7. Nem egészen szántóterületi 8. J-vel a közepén vizijárművön. 9. Kicsinyitő képző. 10. Svéd város. 11. Hazai város. 13. A tantal vegyjele. 14. A gallium vegyjele. 16. És, latinul. 17. Kinai hosszmérték. 18. Összetételekben — kettő. 19. Európai főváros. 21. Olasz kikötőváros.

Függőleges: 1. Európai főváros. 2. Magyarországi város. 3. Azonos magánhangzók. 4. Város a Krim félszigeten (y i). 5. Európai főváros. 6. Nem a férfi. 8. Feltételes kötőszó. 10. 1 500 a régi Rómában. 12. Juttat. 14. Olasz férfinév. 15. Szeszesital. 17. Jogtalanul eltulajdonit. 18. Angol fiu. 19. Énekhang. 20. Római 550.

A nyolc város kezdőbetüit megfelelő sorrendben olvasva egy európai és egy dél-amerikai főváros nevét kapják. Ezeket kérjük beküldeni.

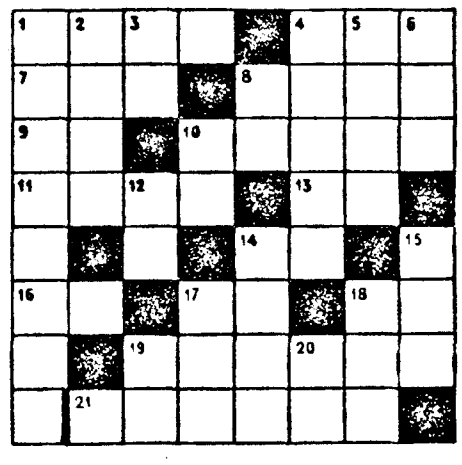

Helyes megfejtés (április 21): I. Besoiu, Popovici, Duma, Amza, Gărdescu.

A feleség hangosan olvassa a férjének a következő ujsághirt:

„Az utonálló felszólitott egy járókelőt, hogy adja oda a pénztárcáját. Az illető nem engedelmeskedett. Lövés dördült. A golyó egy gombot talált csupán. A megtámadott életben maradt".

— Érdekes — jegyzi meg a férj —, ha ez velem történik meg, elpatkoltam volna.

A dal a légben érzi a végtelent, a festmény a földön, a költemény a levegőben és a földön — mert szavainak értelme van, ami jár és muzsikája, ami szárnyal.

(Rabindranath Tagore)

A TASZSZ közli az NSZK-ban megjelent hamisítványokról

MOSZKVA (Agerpres). — Amint a TASZSZ közli, a Moszkvában és Varsóban aláírt szerződések ellenfelei az utóbbi napokban ugynevezett „kivonatokat hoztak forgalomba az NSZK-ban a szovjet—nyugatnémet szerződés megkötésére vonatkozó tárgyalások jegyzőkönyvéből". Ez az anyag megjelent néhány nyugatnémet lapban, amely felelőtlenséget tanusitott az anyag megitélésében. Mi több, az anyagot nyomban átvették az NSZK-nak azok az erői, amelyek minden eszközt latba vetnek az európai enyhülés ellen és harcolnak a Szovjetunióval és a Lengyel NK-val kötött nyugatnémet szerződések ratifikálása ellen.

Az NSZK kormánya már leszögezte álláspontját ezekkel a kivonatokkal szemben, amelyeket hamisitványoknak minősitett.

A TASZSZ ügynökségét felhatalmazták annak kijelentésére, hogy — amint az emlitett anyagok szövegének megvizsgálásából kitünt — nyilvánvaló hamisitványról van szó, aminek semmi köze a tárgyalások igazi tartalmához.

Az ilyen hamisitványok megmutatják, milyen becstelen módszerekhez folyamodnak a szerződések ratifikálásának ellenfelei, akik politikájukat a Szovjetunióval és a többi szocialista országgal szembeni revans és ellenségeskedés eszméjére épitik.

Willy Brandt beszéde a Bundestagban

BONN (Agerpres).

Szerdán a Bundestag megkezdte az 1972. évi költségvetés-tervezet vitáját.

A vitában Josef Ertl élelmiszeripari, mezőgazdasági és erdőgazdálkodási miniszter azzal vádolta az ellenzéki KDU—KSZU vezetőt, hogy politikai manővereikkel veszélyes válságba sodorták az országot.

A DPA tudósitója szerint Willy Brandt kancellár a délutáni ülésen kijelentette, hogy „a szövetségi kormány külpolitikája nem egyéb, mint egyszerü, de sikerült kisérlet arra, hogy az ország összhangba kerüljön az uralkodó nemzetközi irányzatokkal. Ezt a politikát a biztonság megteremtésének kritériuma vezérli az oly gyorsan változó körülmények között" — hangsulyozta a kancellár.

Brandt a továbbiakban az ellenség szemére vetette, hogy tulzott polémiát folytat és kérte, hogy ne tévessze szem elől a reális helyzetet. A kancellár megitélése szerint az ellenzék elvesztette valóságérzékét a belpolitika terén is. Felhivást intézett az NSZK lakosságához és szervezeteihez, hogy „Tanusitsanak mértékletességet az akuttá vált jelenlegi belpolitikai helyzetben".

Willy Brandt hangsulyozta, hogy „az NSZK és a Szovjetunió, illetve Lengyelország közötti szerződések ratifikálása fogja meghatározni az ezekkel az országokkal való kapcsolatok jövőjét, a Berlinre vonatkozó négyhatalmi egyezmény érvénybe lépését, a Német Demokratikus Köztársasággal való kapcsolatok rendezésére tett erőfeszitéseket, valamint az NSZK részvételét a kelet-nyugati enyhülési politikában".

NYILATKOZATOK

BONN (Agerpres) — A Német Kommunista Párt elnöksége nyilatkozatban itélte el a KDU-KSZU vezetőségét, mert a Brandt-kormány elleni bizalmatlansági inditvánnyal meg akarja hiusitani a Szovjetunióval és Lengyelországgal megkötött szerződések ratifikálását.

„Most az összes demokratáknak közösen kell cselekedniük. Az összes demokratikus erők akciójával elérhető a szerződések ratifikálása" — hangsulyozza a nyilatkozat, s felhivja a munkásokat, a szakszervezeti tagokat, a szociáldemokrata, a kereszténydemokrata, a keresztényszociális párt tagjait, és mindazokat, akik állást foglalnak az enyhülés és a béke mellett, hogy támogassák a szerződések ratifikálását.

☆

A Német Békeszövetség Párt nyilatkozatban szólitotta fel az NSZK összes jóhiszemü lakosát, hogy ujabb tüntetésekkel követeljék a Bundestagtól a Szovjetunióval és Lengyelországgal kötött szerződés ratifikálását. „A két szerződés — hangsulyozza a nyilatkozat — a békét, a biztonságot, a haladást szolgálja. Ratifikálni kell őket!"

A nyilatkozat elitéli a KDU-KSZU ellenzéket, amely akadályozni próbálja a szerződések ratifikálását.

☆

NYUGAT-BERLIN (Agerpres) — A nyugat-berlini békéért küzdő állandó munkásbizottság nyilatkozatban foglalt állást a nyugatnémet-szovjet és nyugatnémet-lengyel szerződések ratifikálása, az NSZK és az NDK közötti viszony normalizálása mellett — jelenti a TASZSZ.

Két nagy nyugatnémet ipari vállalat munkásai beszüntették a munkát, tiltakozásul amiatt, hogy az ellenzék vezetői Nyugat-Németországban bizalmatlansági inditványt nyujtottak be a Bundestagban, a kormány ellen, ami veszélyezteti a szerződések ratifikálását. A sztrájkolók az enyhülési politikát támogató határozatot fogadtak el.

Nicolae M. Nicolae látogatása Argentinában

BUENOS AIRES (Agerpres).

Nicolae M. Nicolae, a Külkereskedelmi Minisztérium miniszteri rangu államtitkára, aki a Santiago de Chile-i UNCTAD-értekezlet általános vitáin a román küldöttséget vezette, hivatalos látogatást tesz Argentinában, és április 25-én találkozott Luis Maria de Pablo Pardo argentin külügyminiszterrel.

Nicolae M. Nicolae hivatalos megbeszélést folytatott még Daniel Garcia kereskedelemügyi miniszterrel, Ernesto Parellada ipar- és bányaügyi miniszterrel, valamint Jorge Ronderos külkereskedelmi államtitkárral.

A találkozókon tárgyalás folyt a kétoldalu kereskedelmi kapcsolatokról, valamint a két ország közti gazdasági kooperáció és kereskedemi csere bővitésének ujabb lehetőségeiről.

A megbeszéléseken részt vett Victor Florescu, Románia argentinai nagykövete, valamint román külkereskedelmi vállalatok képviselői.

Pakisztáni—indiai megbeszélések

ISZLAMABAD (Agerpres).

Szerdán, Murree pakisztáni helységben megbeszélések kezdődtek Zulfikar Ali Bhutto pakisztáni elnök és Indira Gandhi indiai miniszterelnök különmegbizottjai között a két vezető személyiség találkozójának előkészitésére.

Durga Prasad Dhar, az indiai küldöttség vezetője Iszlamabadba érkezésekor tett nyilatkozatában hangsulyozta, hogy küldetésének célja „megbeszélni és elősegiteni, hogy a két fél a közeljövőben eredményes és sikeres tárgyalásokat folytathasson". A Reuter szerint a pakisztáni hivatalos szóvivő rámutatott az indiai küldöttségvezető kijelentésének rendkivüli pozitiv jellegére és kifejezte reményét, hogy a murree-i tárgyalások Bhutto elnök és Indira Gandhi miniszterelnök mielőbbi találkozását segitik elő. „Őszintén reméljük — mondotta —, hogy egy sajnálatos fejezet lezárult és a jövőben jószomszédi viszonyban élhetünk".

A megbeszéléseken részt vevő pakisztáni küldöttséget Aziz Ahmed külügyminisztériumi főtitkár vezeti.

APOLLO—16

HOUSTON (Agerpres).

Thomas Mattingly, az Apollo—16 ürhajó parancsnoka kedden, greenwichi idő szerint 20.43 órakor kikuszott a parancsnoki fülkéből, hogy végrehajtsa tervezett ürsétáját. Abban az időpontban az ürhajó 300 ezer kilométerre volt Földünktől. Mattinglynek az volt a feladata, hogy az ürhajó külső burkolatára szerelt filmfelvevő kamerát leszerelje és biztonságba helyezze. Ürsétája megkezdésekor Mattingly bekapcsolta a TV-kamerát, amely teljes egészében közvetitette a müveletet.

☆

A „magányos sas" — Thomas Mattingly — ürsétája nagyszerüen sikerült — jelentette a houstoni ellenőrző központ néhány perccel azután, hogy az asztronauta visszatért az ürhajóba. A 62 perces ürséta (program szerint a negyedik) során az asztronauta magához vette a filmfelvevő készülékek dobozait és két biológiai kisérletet hajtott végre.

☆

A houstoni ellenőrző központ jelentése szerint szerda reggel 5 óra 55 perckor (greenwichi idő) az Apollo—16 ürhajó legénysége megkezdte ujabb nyolcórás pihenését. Az emlitett időpontban az ürhajó 284 330 kilométerre volt a Földtől és 4764 kilométeres óránkénti sebességgel haladt.

☆

A meteorológiai körülmények kielégitőek lesznek az Apollo—16 leszállási övezetében — jelenti a NASA illetékes osztálya. Viszonylag nyugodt lesz a tenger, a hullámok nem haladják meg az egy métert. Az ürkabin csütörtökön bucureşti-i idő szerint 21.44 órakor Honolulutól körülbelül 2400 kilométerre száll le.

☆

Az Apollo—16 ürhajó személyzete bucureşti-i idő szerint 15 óra 40 perckor befejezte szokásos 8 órai pihenő idejét. Az expedició tizedik, s egyben utolsó előtti napja egyike a legcsendesebbeknek. A program legfőbb mozzanata megismételni a kisérletet, amelynek célja, hogy választ kapjanak a titokzatos villanásokra, amelyeket az ürhajósok még sötétben is gyakran észleltek a legutóbbi ürrepülések alkalmából, továbbá a mintegy félórás televiziós sajtóértekezlet, amely bucureşti-i idő szerint 23 óra 18 perckor kezdődik, amikor az ürhajó mintegy 160 000 kilométer távolságban lesz a Földtől. Az ujságirók kérdéseit az ellenőrző központ utján továbbitják az ürhajósokhoz.

Innen-onnan

John Fairfax, magányos hajós, aki 1969-ben vitorlás csónakon elsőnek hajózta át az Atlanti-óceánt, 1971. április 25-én San Franciscoból elindult, hogy keresztül hajózza a Csendes-óceánt is. A Britania-2 fedelzetén magával vitte menyasszonyát is. Hosszu ideig nem jött hir róluk. Már eltüntnek hitték őket, amikor április 21-én megérkezett a várvavárt hir: a bátor hajós kikötött a Hymann-szigeten, Ausztrália partjaitól hozzávetőleg 20 kilométerre. A csaknem egyéves utról beszámolva, Fairfax elmondta az ujságiróknak, hogy a Csendes-óceán nem is olyan csendes; csónakjukat elkapta az óránként 180 kilométeres sebességü Emilie ciklon, majd egy orkán is. Igy történt, hogy a tervezettnél négy hónappal később értek célba.

N. R. Buttler és E. M. Ross angol orvosok nemrég tanulmányt tettek közzé, s ebben bebizonyitják, hogy az állapotos nők, ha a terhesség negyedik hónapjától nem hagyják el a dohányzást, elveszthetik magzatukat. Amint a tanulmányból kitünik, a terhesség utolsó hónapjában vagy röviddel a születés után meghalt 7000 csecsemő 28 százalékának az anyja dohányzott.

A caracasi Pablo Rojas levélkézbesitő biróság elé került, mert eldobálta a kikézbesitendő leveleket. Kihallgatása során arra hivatkozott, hogy taxisofőrként is kénytelen dolgozni, ezért nem maradt ideje a levelek kikézbesitésére. Rojas egyben tiltakozott letartóztatása ellen, kijelentve, hogy a város csaknem minden levélkézbesitője hozzá hasonlóan jár el a levelekkel.

A hatóságok vizsgálatot inditottak az ügyben.

A belgiumi Bruges-ben nemrég barátságos labdarugó-mérkőzést játszott a csendőrség és a rendőrség csapata. A mérkőzés azonban lassanként teljesen elfajult és mindkét csapatból több labdarugót sérülten kellett a pályáról levinni. A botrány a mérkőzés után is folytatódott, s végül is a rendőrségnek kellett közbelépni, hogy lecsillapitsa a kedélyeket.

Még februárban három nagy értékü képet (egy Boucher, egy Watteau és egy Fragonard festményt) loptak el Renault, a hires autógyáros özvegyének párizsi lakásából. Hosszas nyomozás után a rendőrségnek sikerült a tolvaj nyomára akadni. Megállapitották ugyanis, hogy a tettes csakis egy akrobata lehetett, mert másképtelen lett volna felkapaszkodni a ház falán az ablakokig. E nyomon elindulva fülelték le Bernard Robert trapézista akrobatát, a betörés tettesét...

Április 15-én tartották meg a belgiumi Liege-ben a második országos keresztrejtvény-bajnokságot. A döntő 15 részvevőjének egy 25—25 centis hatalmas keresztrejtvényt kellett megoldani egy óra leforgása alatt. E 60 perc alatt egyetlen versenyző sem tudta megoldani teljesen a nehéz feladatot. Végül nyolc perccel később a Saint-Trond-i Emile Tirmarche hibátlanul kitöltötte a kockákat. A bajnok régi hive ennek az elmesportnak és 1925-ben 12 éves korában fejtette meg első keresztrejtvényét. A bajnokság elnyeréséért 25 000 frank jutalmat kapott!

New Yorkban egymást érik a különösnél különösebb kiállitások. Ezek egyike rágógumiból készült „alkotásokat" mutat be. A „művész" nem csinál titkot alkotási módszeréből. Elmondja, hogy a gumit körülbelül három percig szorgalmasan rágja, majd erősen a fogai közé szoritja. Ezután kiveszi szájából, bearanyozza és kész a „müalkotás".

Mint ismeretes, naprendszerünkhöz kilenc nagy bolygó tartozik. Számos tudóst továbbra is erősen foglalkoztat az a kérdés, hogy vannak-e Pluton tuli bolygók? A Plutot 1930-ban fedezték fel, más bolygóra azóta nem bukkantak, de a kutatás folyik.

Statisztikai adatok szerint a Föld lakosságának száma 2000-re eléri a 7 milliárdot.

Dél-Franciaországban mintegy 50 hektáron különleges dohányt termesztenek ebben az évben. A német és amerikai dohány keresztezéséből előállitott uj fajta rendkivül kevés nikotint tartalmaz.

Képviselőnk felszólalása a dolgozó nők III. szakszervezeti világértekezletén

PRÁGA — C. Prisăcaru, az Agerpres tudósítója jelenti: Prágában a dolgozó nők III. szakszervezeti világértekezletének szerdai ülésén felszólalt hazánk képviselője, Maria Gligor, a Romániai Szakszervezetek Általános Szövetsége Központi Tanácsának alelnöke.

A romániai nők élet- és munkakörülményeire utalva, elmondotta, hogy a szocialista Romániában minden nőnek joga van a munkához, a férfiakéval egyenlő bérezéshez, a pihenéshez, a tanuláshoz, vezető tisztségeket tölthet be a gyárakban és üzemekben, termelőszövetkezetekben, a kulturális és oktatási intézményekben, a párt- és társadalmi szervezetekben. Gyakorlatilag nincsen olyan munkaterület, amelyen a nők ne lennének jelen.

A romániai szakszervezetek a dolgozó nők számára szervezett keretet és lehetőséget biztositanak az érvényesüléshez minden területen, a részvételhez a termelés, a gazdasági és társadalmi élet szervezésében és kollektiv vezetésében, a szocialista demokrácia állandó mélyitésében. Számos nőt választottak be a szakszervezetek vezető szerveibe, a szakszervezetek nőbizottságaiba, a társadalmi ellenőrző csoportokba. A szakszervezeti vezető szervekbe, kezdve a csoportbüróktól egészen az RSZÁSZ Központi Tanácsáig, a tagok 26,6 százaléka nő.

A szónok a továbbiakban rámutatott, hogy a romániai dolgozó nők teljes mértékben támogatják hazánk külpolitikáját, amelynek középpontjában a szocialista országokkal való kapcsolatok fejlesztése, a világ összes államaival való sokoldalu együttmüködés bővitése áll, s amelynek alapja a teljes jogegyenlőség, a nemzeti függetlenség és a szuverénitás tiszteletben tartása, a belügyekbe való be nem avatkozás és a kölcsönös előnyök elve. Egész népünkhöz hasonlóan — mondotta Maria Gligor — hazánk dolgozó női is mély barátsággal és szolidaritással viseltetnek a kapitalista országok munkásosztálya iránt, amely a kizsákmányolás, a monopóliumok ellen harcol, egyenlő munkáért egyenlő bért követel, követeli a szakszervezeti és demokratikus jogok tiszteletben tartását, a méltóbb életet. Hazánk dolgozó női szolidárisak az imperializmus és a kolonializmus ellen, a nemzeti függetlenség kivívásáért és megszilárditásáért, a hazájuk baladásáért harcoló ázsiai, afrikai és latin-amerikai nőkkel.

Budapesten megkezdte munkáját a Hazafias Népfront V. kongresszusa

BUDAPEST. — Al. Pintea, az Agerpres tudósítója jelenti:

A magyar fővárosban szerdán megkezdte munkáját a Hazafias Népfront V. kongresszusa. A megnyitó ülésen jelen volt Losonczi Pál, a Magyar NK Elnöki Tanácsának elnöke, Fock Jenő, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, Apró Antal, az Országgyülés elnöke, Gáspár Sándor, az Országos Szakszervezeti Tanács főtitkára, valamint más párt- és államvezetők.

A munkálatokon részt vesz több mint 800 küldött, a Hazafias Népfront — a legszélesebb körü magyarországi tömegszervezet — csaknem 3700 helyi tanácsának képviseletében. Jelen van továbbá számos külföldi küldöttség, közük a Románia Szocialista Egységfront Országos Tanácsának a delegációja, élén Eugen Jebeleanu elvtárssal, a tanács alelnökével.

A kongresszust Kállai Gyula, az MSZMP KB Politikai Bizottságának tagja, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnöke nyitotta meg. A szervezet tevékenységéről és soron következő feladatairól szóló főjelentést Bencsik István, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára terjesztette elő.

Ezután megkezdődött a jelentés megvitatása.

A VII. és VIII. oldalt FRISS PANIAN IVÁN szerkesztette

Ma tartják a párizsi Vietnam-konferencia 148. ülését

PÁRIZS (Agerpres). — A dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormány párizsi küldöttsége szerdán reggel közleményben tudatta, hogy „részt vesz a Vietnam-konferencia 148. ülésén, amely április 27-én, szokás szerint csütörtökön ül össze" — jelenti a France Presse. A nyilatkozat ismét leszögezi, hogy a dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormány elhatározása békésen rendezni a dél-vietnami kérdést az általa javasolt hétpontos terv alapján, amelynek két kulcspontját részletesen kifejtette.

A nyilatkozat emlékeztet arra, hogy a párizsi konferenciát az amerikai fél szakitotta meg, s leszögezi: „ahhoz, hogy a tárgyalások korrekt rendezéshez vezessenek, az amerikai félnek érdemben kell tárgyalnia, tiszteletben tartva a vietnami nép alapvető nemzeti jogait".

Vietnam Demokratikus Köztársaság küldöttsége szintén bejelentette, hogy részt vesz a konferencia csütörtöki ülésén.

☆

NEW YORK (Agerpres).

Ronald Ziegler, a Fehér Ház szóvivője bejelentette, hogy az Egyesült Államok a saigoni hatóságokkal egyetértésben hajlandó csütörtökön folytatni a párizsi béketárgyalásokat, amelyek — mint ismeretes — március 23-án megszakadtak. A Fehér Ház szóvivője hozzáfüzte, a párizsi tárgyalások folytatása nem jelenti azt, hogy az USA megszünteti Vietnam DK területének bombázását.

A dél vietnami harcokról jelentik

Saigontól 32 km-re támadnak a hazafiak

DÉL VIETNAM (Agerpres).

A Dél-Vietnami Nemzeti Felszabaditási Front erői továbbra is valamennyi frontszakaszon sulyos csapásokat mérnek az amerikai-saigoni csapatokra. A hazafiak legnagyobb győzelme a szerdai napon az volt, hogy a központi fennsikok vidékén elfoglalták a Qui Nhon kikötőtől északra 48 kilométerre fekvő Salem tüzérségi támaszpontot. Ez már a 13. amerikai-saigoni hadállás, amelyet a hazafiak az offenziva megkezdése óta meghóditottak. E támaszpont elfoglalása révén elvágták az 1. számu országutat, amely a Binh Dinh tartomány északi övezeteihez vezető legfőbb közlekedési utvonal. A bábrendszer jelenleg a Kontumtól északra 18 kilométerre fekvő Vo Dinhnél igyekszik átcsoportositani csapatait. Hoai An, Bong Son, Tan Quan és Phu My körzetében a saigoni csapatok katasztrofális helyzetben vannak, mert a hazafiak teljesen elszigetelték őket, és nem kaphatnak segitséget. Egy amerikai tanácsos a Bong Son körzeti hazafias erőkről ezeket mondotta: „A folyó tulsó oldaláról jönnek, a hegyekből ereszkednek alá, mindenütt jelen vannak. Mint a vihar törnek elő".

A sajtóügynökségek hiradása szerint a NFF tankegységei a Mekong deltája irányában nyomulnak előre a dél-vietnami főváros felé. Saigontól mindössze 32 kilométerre a hazafias erők támadásokat hajtanak végre.

Noha Dél-Vietnamban 75 B—52-es bombázó van, s ezek állandó légitámadásokat intéznek a felszabaditott övezetek ellen, a hazafias erők bátran felveszik ellenük a harcot és veszteségeket okoznak az amerikai légierőnek. Az USA dél-vietnami katonai parancsnoksága közölte, hogy az NF offenzivájának kezdete óta az amerikai légierő 24 helikoptert és 18 repülőgépet vesztett.

☆

A Felszabadulás hirügynökség jelenti, hogy a dél-vietnami hazafiak április 9 és 19 között Binh Dinh tartományban 3800 ellenséges katonát és tisztet tettek harcképtelenné, megsemmisitettek 84 páncélos járművet, lelőttek 12 repülőgépet és helikoptert, levegőbe röpitettek nagy fegyver- és lőszerraktárakat.

☆

Az NFF légelhárító tüzérsége szerdára virradó éjjel lelőtte az USA katonai légierőinek egyik C—130 Hercules mintáju szállitógépét, miközben a gép felszereléseket vitt az An Loc övezetében állomásozó saigoni és amerikai alakulatoknak. A saigoni amerikai parancsnokság szóvivője szerint a gép hattagu személyzetét eltünt nek nyilvánitották.

LEGFRISSEBB HÍREINK

A TASZSZ jelentése szerint Fidel Castro, a Kubai KP KB első titkára, Kuba Köztársaság forradalmi kormányának miniszterelnöke az SZKP KB és a szovjet kormány meghivására junius végén hivatalos baráti látogatást tesz a Szovjetunióban.

A perui kormány az uj agrárreformtörvény értelmében nagy területeket juttatott a trópusi őserdőben élő, eddig még nomád törzseknek. A pumpuriani törzs például több mint 500 hektárt kapott Chanchamnyo övezetében. Hasonló földterületet kapott a Santa Rosa de Chivis közösség. Az akció folytatódik.

Bécsben ujabb per tárgyalását kezdték meg volt SS-katonák ügyében. Az osztrák származásu Franz Wunsch és Otto Graf ellen az a vád, hogy az auschwitzi haláltáborban számos fogoly meggyilkolásában vettek részt.

Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára fogadta a Csehszlovák SZK Szövetségi Gyülésének delegációját, amely Alois Indrának, a Gyülés elnökének vezetésével Moszkvában tartózkodik. A találkozás alkalmából szivélyes, elvtársi légkörben megbeszélésre került sor — közli a TASZSZ hirügynökség.

Dánia közös piaci tagságának ellenfelei konferenciát tartottak Odense városban. A részvevők határozottan elutasitották a csatlakozással kapcsolatos döntést, felhivták a népet, hogy az október 2-án sorra kerülő népszavazáson foglaljon állást Dánia közös piaci tagsága ellen.

Amint a TASZSZ jelenti, Anwar Szadat, Egyiptom Arab Köztársaság elnöke, az Arab Szocialista Unió elnöke április 27-től kezdve az SZKP KB és a szovjet kormány meghivására látogatást tesz a Szovjetunióban.

Kedden bezárult a milánói nemzetközi vásár. Az idén 90 ország, közöttük Románia, 12 000 cége, illetve vállalata mutatta be ipari termékeit.

A japán belső légiforgalmát ellátó TOA polgári légiforgalmi társaság pilótái és földi személyzete sztrájkba lépett, munka- és életkörülményeinek javitását követelve. A sztrájk következtében a légiforgalmi társaság számos járatot felfüggesztett.

Kedden Szeku Turet ujra megválasztotta a Guineai Demokrata Párt főtitkárává a párt 9. kongresszusának munkálatain részt vevő 682 küldött — közli a Forradalom Hangja nevü guineai rádióállomás.

A közel-keleti konfliktussal kapcsolatosan Ausztria álláspontja a Biztonsági Tanács 1967 novemberi határozatán alapszik — jelentette ki Rudolf Kirchschlager osztrák külügyminiszter, aki ötnapos látogatásra Tel Avivba érkezett. Nevezett az első osztrák külügyminiszter, aki hivatalos látogatást tesz Izraelben.

Kirchschlager megbeszéléseket folytat Zalman Shazar izraeli államfővel, Golda Meir miniszterelnökkel, az izraeli külügyminiszterrel és más hivatalos személyekkel.

Észak- és Kelet-Szirlában az utóbbi napokban nagy áradást okozott a felhőszakadás. Huszonnégy ember életét vesztette, számos faluban a házak legnagyobb része összeomlott. Az Eufrátesz kiöntése csak sulyosbitotta a helyzetet. Sok család hajléktalanná vált.

A hatóságok intézkedéseket tettek a károsultak megsegélyezésére és a további károk megelőzésére.

A Fülöp-sziget; Ilocos Sur tartomány kormányzója ellen merényletet követtek el, s a robbanásnak 16 halálos és 164 sebesült áldozata van — közölte a manilai Vöröskereszt szervezete. A Reuter és a France Presse jelentése szerint Luis Chavit Singson kormányzó egy cabugaoi népi ünnepélyen vett részt, amikor a merénylők, riválisának, Vincent Bingbong Crisologonak a hivei gránátot dobtak rá. A tartomány két politikusának vetélkedése az elmult hat hónapban 50 ember életébe került.

Ferdinand Marcos, a Fülöp-szigetek elnöke a merénylet miatt tanácskozásra hivta össze katonai tanácsadóit, s ugyanakkor csapaterősitéseket küldött Ilocos Sur tartományba.

A spanyol fővárosban folytatódik a munkásság és a diákság revendikativ mozgalma. Több mint 5 000 épitőmunkás tovább sztrájkol, s követeli munka- és életkörülményeinek javitását, a demokratikus elemek üldöztetésének megszüntetését.

A France Presse hiradása szerint Laoszban a Pathet Lao haderői április 25-én elfoglalták a jobboldali erőknek egy Luang Prabangtól mindössze 18 kilométerre lévő hadállását. Ez alkalomból 100 ellenséges katonát eltüntnek nyilvánitottak.

Ugyancsak április 25-én a CIA-val kötött szerződés alapján Indokinában tevékenykedő Air America légitársaság egy repülőgépet és egy helikoptert vesztett.

Kedd este több mint 50 000 ember tüntetett Párizsban az USA vietnami háboruja ellen. A tüntetést politikai szervezetek, pártok és szakszervezetek rendezték.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon 124 14, 116-92, 130-67, 151 67, 146-74. Kiadóhivatal: 128 34. Nyomda: 120-77. Tip Arad. 40 168